

F. Kypiar AL 3

9.5.2023

Podľa rozdeľovníka 140/2023 G

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

Vybavuje/linka

Nitra

OU-NR-OSZP2-2023/002227-216 Ing. Marianna Hradňanská/
391

04. 05. 2023

Vec

Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030“ - zaslanie

V súlade s ustanovením § 14 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), Vám zasielame záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030“, ktorého obstarávateľom je Nitriansky samosprávny kraj, Rázusova 2A, 949 01 Nitra.

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 14 ods. 1 zákona príslušným orgánom – Okresným úradom Nitra, odborom starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja v súčinnosti s orgánom na ochranu zdravia – Úradom verejného zdravotníctva SR.

Schvaľovanie strategického dokumentu upravuje § 15 zákona. Podľa § 15 ods. 1 zákona ak ide o prípravu a schvaľovanie strategického dokumentu, musí sa prihliadať na existenciu aj obsah záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu a najmä na podmienky prijatia strategického dokumentu.

Upozorňujeme, že podľa § 15 ods. 2 zákona schvaľujúci orgán nemôže bez záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu podľa § 12 schváliť strategický dokument, ktorý je predmetom posudzovania. Schvaľujúci orgán je povinný vziať do úvahy výsledky účasti verejnosti, a to najmä stanoviská verejnosti, výsledky konzultácií a verejného prerokovania s verejnosťou, vznesené pripomienky verejnosti.

Podľa § 15 ods. 7 zákona obstarávateľ doručí schválený strategický dokument, ktorému predchádzalo posudzovanie podľa tohto zákona, spolu s informáciami podľa § 15 ods. 5 zákona v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát príslušnému orgánu, t.j. Okresnému úradu Nitra, a zároveň ho uverejní na svojom webovom sídle alebo iným vhodným spôsobom.

Podľa § 14 ods. 5 zákona je dotknutá obec povinná zverejniť záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu v lehote do troch pracovných dní od jeho doručenia v mieste obvyklým spôsobom a oznámiť, kde a kedy je možné do záverečného stanoviska nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie.

Prílohy:

1. Záverečné stanovisko č. OU-NR-OSZP2-2023/002227

Ing. Zuzana Pekárová
vedúca odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky

Rozdeľovník k číslu OU-NR-OSZP2-2023/002227-216

Obec Alekšince, Alekšince 389, 951 22 Alekšince
Obec Báb, Báb 465, 951 34 Báb
Obec Babindol, Babindol 140, 951 53 Babindol
Obec Bádice, Obchodná 137, 951 46 Bádice
Obec Branč, Hlavné námestie 1, 951 13 Branč
Obec Čab (OVM), Čab 1, 951 24 Nové Sady pri Nitre
Obec Cabaj-Čápor (OVM), Cabaj-Čápor 543, 951 17 Cabaj-Čápor
Obec Čakajovce, Čakajovce 58, 951 43 Čakajovce
Obec Čechynce (OVM), Hlavná 112, 951 07 Čechynce
Obec Čeladice, Čeladice 143, 951 03 Čeladice
Obec Čifáre (OVM), Mochovská 111, 951 61 Čifáre
Obec Dolné Lefantovce, Nitrianska 36, 951 45 Dolné Lefantovce
Obec Dolné Obdokovce, Dolné Obdokovce 103, 951 02 Dolné Obdokovce
Obec Golianovo, Golianovo 400, 951 08 Golianovo
Obec Horné Lefantovce, Farská ulica 25/13, 951 45 Horné Lefantovce
Obec Host'ová, Host'ová 120, 951 02 Host'ová
Obec Hruboňovo, Hruboňovo 153, 951 25 Hruboňovo
Obec Ivanka pri Nitre (OVM), Novozámocká 141, 951 12 Ivanka pri Nitre
Obec Jarok, Hlavná ulica 176, 951 48 Jarok
Obec Jeleneč, Hlavná 126, 951 73 Jeleneč
Obec Jeleneč, Jelšovce 37, 951 43 Jelšovce
Obec Kapince, Kapince 47, 951 24 Kapince
Obec Klasov (OVM), Klasov 108, 951 53 Klasov
Obec Kolíňany, Kolíňany, 951 78 Kolíňany
Obec Lehota, Lehota 16, 951 36 Lehota
Obec Lúčnica nad Žitavou, Lúčnica nad Žitavou 230, 951 88 Lúčnica nad Žitavou
Obec Ľudovítová, Ľudovítová 21, 951 44 Ľudovítová
Obec Lukačovce, okres Nitra, Na Trnie 2, 951 23 Lukáčovce
Obec Lužianky, Rastislavova 266, 951 41 Lužianky
Obec Malé Chyndice, Malé Chyndice 79, 951 54 Malé Chyndice
Obec Malé Zálužie, Malé Zálužie 63, 951 24 Malé Zálužie
Obec Malý Cetín, Malý Cetín 105, 951 07 Malý Cetín
Obec Malý Lapáš, Obecný úrad, 951 04 Malý Lapáš
Obec Melek, Melek 250, 952 01 Melek
Obec Mojmírovce (OVM), Námestie Sv. Ladislava 931, 951 15 Mojmírovce
Mesto Nitra (OVM), Štefánikova trieda 80, 949 01 Nitra 1
Obec Nitrianske Hrnčiarovce, Jelenecká 74, 951 01 Nitrianske Hrnčiarovce
Obec Nová Ves nad Žitavou (OVM), Nová Ves nad Žitavou 76, 951 51 Nová Ves nad Žitavou
Obec Nové Sady, Nové Sady 177, 951 24 Nové Sady
Obec Paňa, Paňa 26, 951 05 Paňa
Obec Podhorany, okres Nitra, Mechenice 51, 951 46 Podhorany
Obec Pohranice, Pohranice 185, 951 02 Pohranice
Obec Poľný Kesov, Poľný Kesov 68, 951 15 Mojmírovce

Obec Rišňovce, Rišňovce 259, 951 21 Rišňovce
Obec Rumanová, Rumanová 1, 951 37 Rumanová
Obec Štefanovičová, Štefanovičová 75, 951 15 Štefanovičová
Obec Štitáre, Pri prameni 125/14, 951 01 Štitáre
Obec Šurianky, Šurianky 54, 951 26 Šurianky
Obec Svätoplukovo, Svätoplukovo 76, 951 16 Svätoplukovo
Obec Tajná, Tajná 3, 952 01 Tajná
Obec Telince, Telince 105, 951 61 Telince
Obec Veľká Dolina, Veľká Dolina 282, 951 15 Veľká Dolina
Obec Veľké Chyndice, Veľké Chyndice 50, 951 54 Veľké Chyndice
Obec Veľké Zálužie, Obecná 2, 951 35 Veľké Zálužie
Obec Veľký Cetín (OVM), Kostolná 1, 951 05 Veľký Cetín
Obec Veľký Lapáš, Veľký Lapáš 488, 951 04 Veľký Lapáš
Obec Vinodol (OVM), Obecná ulica 473, 951 06 Vinodol
Mesto Vráble (OVM), Hlavná 1221, 952 01 Vráble
Obec Výčapy- Opatovce, Výčapy-Opatovce 467, 951 44 Výčapy-Opatovce
Obec Zbehy (OVM), Zbehy 69, 951 42 Zbehy
Obec Žirany, Žirany 194, 951 74 Žirany
Obec Žitavce, Žitavce 130, 952 01 Žitavce

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO Z POSÚDENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

„Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030“

číslo: OU-NR-OSZP2- 2023/002227 vydané Okresným úradom Nitra, odborom starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako orgánom štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. b) a § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ako príslušným orgánom podľa § 55 písm. a) zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa druhej časti zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

I.1. Názov

Nitriansky samosprávny kraj

I.2. Identifikačné číslo

37 861 298

I.3. Adresa sídla

Rázusova 2A, 949 01 Nitra

I.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Branislav Becík, PhD – predseda NSK
Nitriansky samosprávny kraj
Župné námestie 3, 949 01 Nitra
tel.: 037 6534 344
e-mail: predseda@unsk.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

II.1. Názov

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030

II.2. Charakter

Posudzovaný strategický dokument Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030 (ďalej len „PHRSR NSK“) je strednodobý rozvojový dokument, ktorý stanovuje rozvojové priority a ciele vo väzbe na ďalšie koncepčné a rozvojové aktivity Nitrianskeho kraja. Jeho integrálnou súčasťou je integrovaná územná stratégia kraja, ktorá sa opiera o špecifické rozvojové stratégie strategicko-plánovacích regiónov, vrátane udržateľných mestských regiónov a bude implementovaná prostredníctvom integrovaných územných investícií.

Povinnosť spracovať takýto materiál vyplýva zo zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Návrhové obdobie PHRSR NSK je do roku 2030.

PHRSR NSK podlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), ustanovenia § 3 písm. d) zákona a podľa § 4 ods. 1 zákona.

Pri spracovaní dokumentu boli zohľadnené predovšetkým ciele národnej Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030, Národné priority implementácie Agendy 2030, ďalšie významné národné stratégie (napr. v oblasti investícií, hospodárstva, dopravy, životného prostredia ap.), územno-plánovacia dokumentácia kraja, ako aj regionálne sektorové stratégie. Zároveň PHRSR NSK nadväzuje aj na predchádzajúci Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja 2016-2022 a pokračuje v dlhodobom nastavených prioritách kraja. Vzhľadom na nové programové obdobie 2021-2027 reflektuje PHRSR NSK i aktuálne zameranie politiky súdržnosti EÚ a nové trendy vo vývoji regionálnej politiky Slovenska a EÚ vo väzbe na obdobie 2021+.

PHRSR NSK do roku 2030 je vypracovaný v súlade s odporúčanou Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart rozvoja. Obsah a základné prístupy k tvorbe programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja upravuje zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. V zmysle uvedeného právneho predpisu je PHRSR VÚC považovaný za:

- základný dokument podpory regionálneho rozvoja,
- programovací dokument pre implementáciu EŠIF na regionálnej a subregionálnej úrovni (2021-2027),
- kľúčový nástroj implementácie a územnej koordinácie naplňovania cieľov Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030 a implementácie Národného investičného plánu SR,

- nástroj formulovania a implementácie smart (inteligentných) integrovaných rozvojových stratégií regiónov, miest a obcí,
- relevantný nástroj pre programové rozpočtovanie VÚC, obcí, monitoring a hodnotenie v zmysle Zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov,
- nástroj integrácie verejných politík na úrovni regiónu.

II.3. Hlavné ciele

Víziou rozvoja je otvorený, kooperujúci a prosperujúci kraj aktívne využívajúci špecifický potenciál pre zabezpečenie kvality života svojich obyvateľov a udržateľný rozvoj regionálnej ekonomiky.

Dobrym spravovaním kraja a jeho zdrojov dosiahnuť rast konkurencieschopnosti a inovačnej schopnosti územia je globálnym cieľom kraja. Kvalitné komunikačné prepojenia využívajúce inteligentné riešenia a zvyšovanie vzdelanostnej úrovne uľahčia obyvateľom kraja efektívne sa adaptovať na globálne výzvy. Kraj im k tomu vytvorí podmienky prostredníctvom rozvinutých služieb a ekologicky stabilnej krajiny schopnej adaptovať sa na klimatickú zmenu.

PHRSR NSK obsahuje široké spektrum návrhov opatrení. Sú členené do šiestich strategických priorít a do strategických cieľov nasledovne:

Posudzovaný strategický dokument definuje šesť priorít:

Priorita č. 1: Konkurencieschopná znalostná ekonomika

- Podpora rozvoja znalostne – intenzívneho podnikania, podpory vzniku start-upov v týchto odvetviach, podpory malého a stredného podnikania, ďalšieho rozvoja etablovaných klastrov, ale aj cíelením podpory do vysoko perspektívnych odvetví v kontexte špecifického rozvojového potenciálu kraja.

Priorita č. 2: Kvalitné a čisté životné prostredie

- Hlavným cieľom v oblasti životného prostredia je sústrediť sa na najdôležitejšie štrukturálne oblasti životného prostredia, akými sú odpadové hospodárstvo, vodné hospodárstvo a ochrana i prevencia pred klimatickými zmenami i živelnými katastrofami.

Priorita č. 3: Efektívna infraštruktúra a udržateľná mobilita

- Spoločným cieľom v rámci uvedenej priority je zlepšiť dopravnú obslužnosť, udržateľnú mobilitu kraja a podporiť efektívne využívanie energetických zdrojov na jeho území.

Priorita č. 4: Sociálny rozvoj územia a podpora komunit

Priorita č. 5: Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie

- Cieľom je zvýšiť vzdelanostnú úroveň obyvateľstva tak, aby lepšie zodpovedala požiadavkám trhu práce, zlepšiť dostupnosť vzdelania pre všetky skupiny obyvateľstva, ako aj rozvinúť a zefektívniť systém celoživotného vzdelávania reagujúceho na potreby trhu práce, ako aj meniace sa preferencie obyvateľstva.

Priorita č. 6: Smart rozvoj regiónu s dôrazom na participáciu a spoluprácu

- Cieľom je budovať a prehĺbovať spoluprácu medzi územnou samosprávou na regionálnej a miestnej úrovni, zástupcami súkromného a neziskového sektora a využiť

partnerstvo pri plánovaní a realizácii aktivít, vytvárať siete, v rámci ktorých dochádza k výmene znalostí a informácií, zdieľaniu skúseností a realizácii spoločných projektov a to nie len na obecnej, mikroregionálnej či regionálnej úrovni ale aj v nadväzovaní vzťahov s cezhraničnými a medzinárodnými partnermi.

Posudzovaný strategický dokument uvádza pre jednotlivé priority nasledovné strategické a špecifické ciele.

Priorita č. 1: Konkurencieschopná znalostná ekonomika

Strategický cieľ 1.1: Zvyšovanie inovačnej výkonnosti regionálnej ekonomiky a rozvoj medzisektorovej spolupráce

Opatrenia strategického cieľa:

1.1.1 Podpora sieťovania a rozvoja klastrov vrátane tvorby nových klastrov

1.1.2 Podpora vzniku start-upov a zvyšovanie inovačnej výkonnosti MSP

1.1.3 Podpora vzniku inovácií prostredníctvom medzisektorovej spolupráce, výskumu a vývoja

1.1.4 Podpora aktérov alternatívnej ekonomiky

Strategický cieľ 1.2: Rast konkurencieschopnosti a udržateľnosti priemyselnej výroby

Opatrenia strategického cieľa:

1.2.1 Podpora zelenej transformácie a konkurencieschopnosti priemyslu prostredníctvom prechodu na priemysel 4.0

1.2.2 Zvyšovanie počtu priemyselných zón (brownfields) na území kraja

Strategický cieľ 1.3: Podpora zvyšovania konkurencieschopnosti agropotravinárskeho sektora

Opatrenia strategického cieľa:

1.3.1 Vývoj a adaptácia nových technológií pre modernizáciu poľnohospodárskej a potravinárskej výroby

1.3.2 Digitalizácia a informatizácia agropotravinárskeho komplexu

1.3.3 Zavádzanie nových modelov predaja či marketingu

1.3.4 Zvýšenie podielu využívania OZE v poľnohospodárstve

Strategický cieľ 1.4: Zvýšenie využitia endogénneho potenciálu územia pre rozvoj udržateľného cestovného ruchu

Opatrenia strategického cieľa:

1.4.1 Podpora vzniku integrovaných produktov v cestovnom ruchu

1.4.2 Zvýšiť kvalitu infraštruktúry a služieb cestovného ruchu

1.4.3 Zlepšiť destinačný manažment na území kraja

1.4.4 Rozvoj kvalifikovaných ľudských zdrojov v cestovnom ruchu

Priorita č. 2: Kvalitné a čisté životné prostredie

Strategický cieľ 2.1: Rozvoj odpadového hospodárstva na báze cirkulárnej ekonomiky

Opatrenia strategického cieľa:

2.1.1 Podpora zavádzania smart systémov nakladania s odpadmi založených na princípoch cirkulárnej ekonomiky

2.1.2 Podpora zavádzania nových produktových riešení spracovania a druhotného využívania odpadov v súlade s princípmi cirkulárnej ekonomiky

2.1.3 Zvyšovanie povedomia a podpora informačných a vzdelávacích aktivít v oblasti nakladania s odpadom

2.1.4 Investície do rozvoja odpadového hospodárstva na miestnej úrovni

2.1.5 Sanácia a rekultivácia ilegálnych skládok odpadov

Strategický cieľ 2.2: Budovanie infraštruktúry vodného hospodárstva

Opatrenia strategického cieľa:

2.2.1 Budovanie a obnova vodovodných sietí a vodovodných zariadení

- 2.2.2 Budovanie a obnova kanalizačných sietí a zariadení na spracovanie odpadových vôd
- 2.2.3 Rozširovanie kapacít existujúcich vodohospodárskych sietí
- 2.2.4 Implementácia alternatívnych riešení v malých sídlach a odľahlých územiach

Strategický cieľ 2.3: Sanácia environmentálnych záťaží

Opatrenia strategického cieľa:

- 2.3.1 Podpora príprav na sanáciu EZ a transformáciu brownfieldov
- 2.3.2 Podpora realizácie sanačných a demolačných prác
- 2.3.3 Podpora informačných aktivít pri perspektívnom využívaní EZ

Strategický cieľ 2.4: Ochrana voči živelným pohromám a zmiernovanie dopadov klimatickej zmeny

Opatrenia strategického cieľa:

- 2.4.1 Podpora príprav na implementáciu ochranných opatrení voči živelným pohromám
- 2.4.2 Podpora realizácie stavebných či rekonštrukčných prác objektov proti živelným pohromám
- 2.4.3 Podpora zavádzania inteligentných systémov na identifikáciu, analýzu a projekciu živelných pohrôm a klimatických zmien
- 2.4.4 Tvorba intervenčných kapacít a infraštruktúry pre manažment klimatických zmien a prírodných katastrof
- 2.4.5 Podpora realizácie „green smart“ riešení s preventívnym účinkom voči živelnej pohrome a klimatickej zmene
- 2.4.6 Podpora realizácie „green smart“ riešení zameraných na zlepšenie vodného manažmentu, zmiernovanie účinkov teplotných vln a zlepšovanie sanitárnych podmienok v urbanizovanej krajine

Strategický cieľ 2.5: Ochrana prírodných zdrojov a zachovanie populačného genofondu území

Opatrenia strategického cieľa:

- 2.5.1 Podpora udržiavania a ochrany jednotlivých prvkov ÚSESu na regionálnej a lokálnej úrovni
- 2.5.2 Podpora zlepšovania životných podmienok biopopulácií s výskytom na ich prirodzených stanovištiach
- 2.5.3 Ochrana prírodných a prirodzených ekosystémov v chránených územiach, vo voľnej i urbanizovanej krajine
- 2.5.4 Podpora zvyšovania environmentálneho povedomia spoločnosti

Strategický cieľ 2.6: Zníženie emisií znečisťujúcich látok v ovzduší

Opatrenia strategického cieľa:

- 2.6.1 Zníženie objemu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia zo stredných a veľkých stacionárnych zdrojov
- 2.6.2 Znižovanie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia zo zdrojov domácnosti
- 2.6.3 Zlepšenie systému riadenia kvality ovzdušia na regionálnej úrovni

Priorita č. 3: Efektívna infraštruktúra a udržateľná mobilita

Strategický cieľ 3.1: Zlepšiť dopravnú obslužnosť územia a udržateľnú mobilitu

Opatrenia strategického cieľa:

- 3.1.1 Dobudovať a modernizovať cestnú sieť a infraštruktúru
- 3.1.2 Rozvoj integrovanej osobnej dopravy a zvýšenie atraktívnosti (IOD) pre občanov
- 3.1.3 Odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja železničných tratí a zvýšenie atraktivity a kvality služieb železničnej verejnej osobnej dopravy prostredníctvom obnovy mobilných prostriedkov
- 3.1.4 Budovanie a modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy
- 3.1.5 Dobudovať bezpečnú a kvalitnú cyklo-dopravnú infraštruktúru

Strategický cieľ 3.2: Podporiť efektívnejšie využívanie energetických zdrojov

Opatrenia strategického cieľa:

3.2.1 Podpora energetickej efektívnosti a udržateľného energetického mixu v regióne

3.2.2 Zvýšenie energetickej účinnosti a podielu obnoviteľných zdrojov energie

3.2.3 Energetický manažment a nakladanie s dátami pomocou smart technológií

Priorita č. 4: Sociálny rozvoj územia a podpora komunit

Strategický cieľ 4.1: Rozvoj smart sociálnych a zdravotných služieb s dôrazom na komplexnosť riešení a výsledok

Opatrenia strategického cieľa:

4.1.1 Integrácia sociálnych a zdravotných služieb

4.1.2 Vytvorenie základnej siete služieb na podporu rodín s deťmi

4.1.3 Zabezpečenie dostupnosti zdravotných služieb

4.1.4 Smart vybavenie sociálnych a zdravotných služieb

Strategický cieľ 4.2: Rozvoj inkluzívneho bývania

Opatrenia strategického cieľa:

4.2.1 Podpora nezávislého života znevýhodnených osôb

4.2.2 Rozvoj sociálneho bývania pre nízkopríjmové skupiny obyvateľov

Strategický cieľ 4.3: Aktívne začlenenie rómskych komunit

Opatrenia strategického cieľa:

4.3.1 Aktivizácia mladých ľudí, žien a dievčat

Strategický cieľ 4.4: Zlepšenie podmienok pre rozvoj sociálnej ekonomiky, sociálne a pracovné začlenenie znevýhodnených a zraniteľných osôb

Opatrenia strategického cieľa:

4.4.1 Vytvorenie fungujúceho regionálneho ekosystému sociálnej ekonomiky

4.4.2 Rozvoj striebornej ekonomiky a podpora aktívneho starnutia

4.4.3 Podpora sociálneho začlenenia (s dôrazom na migrantov a minority)

Strategický cieľ 4.5: Sociálne inovácie a experimenty

Opatrenia strategického cieľa:

4.5.1 Rozvíjanie inovačných ekosystémov na podporu sociálnych inovácií v regiónoch

Strategický cieľ 4.6: Rozvoj kultúry a športu

Opatrenia strategického cieľa:

4.6.1 Zvýšiť kvalitu a dostupnosť kultúrnej a športovej infraštruktúry pre všetkých obyvateľov

4.6.2 Udržateľná obnova, zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva

4.6.3 Rozvoj kultúrnej produkcie s dôrazom na zvyšovanie participácie občanov

4.6.4 Rozvoj športových aktivít a klubov s dôrazom na zvyšovanie participácie občanov

Strategický cieľ 4.7: Rozvoj občianskej spoločnosti

Opatrenia strategického cieľa:

4.7.1 Podpora kapacít MVO a občianskych iniciatív

4.7.2 Podpora dobrovoľníctva

4.7.3 Prevencia a eliminácia násillia

4.7.4 Rozvoj komunit prostredníctvom činnosti komunitných centier

Priorita č. 5: Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie

Strategický cieľ 5.1: Zvýšenie kvality a inkluzívnosti predprimárneho a primárneho vzdelávania

Opatrenia strategického cieľa:

5.1.1 Rozvoj inovatívneho a alternatívneho predprimárneho a primárneho vzdelávania

5.1.2 Podpora inkluzívneho primárneho vzdelávania

Strategický cieľ 5.2: Zvýšenie kvality a inkluzívnosti odborného vzdelávania a prípravy s ohľadom na potreby trhu práce

Opatrenia strategického cieľa:

5.2.1 Zlepšenie infraštruktúry pre inkluzívne odborné a celoživotné vzdelávanie

5.2.2 Prepojenie vzdelávacieho systému s aplikačnou sférou

5.2.3 Podpora profesijného rozvoja PZ/OZ pôsobiacich v systéme OVP vrátane majstrov

Strategický cieľ 5.3: Zlepšenie možností celoživotného a záujmového vzdelávania

Opatrenia strategického cieľa:

5.3.1 Vytváranie programov celoživotného a záujmového vzdelávania

Priorita č. 6: Smart rozvoj regiónu s dôrazom na participáciu a spoluprácu

Strategický cieľ 6.1: SMART regióny a obce

Opatrenia strategického cieľa:

6.1.1 Koordinované plánovanie

6.1.2 Zvýšenie bezpečnosti občanov

6.1.3 Zvýšenie dostupnosti verejných služieb

6.1.4 Zlepšenie IKT vybavenia a konektivity vo verejných inštitúciách a zvýšenie dostupnosti vysokorychlostného internetu

Strategický cieľ 6.2: Rozvoj vidieka

Opatrenia strategického cieľa:

6.2.1 Integrované stratégie rozvoja a územná spolupráca

6.2.2 Udržateľné lokálne potravinové systémy

6.2.3 SMART rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky

Strategický cieľ 6.3: Cezhraničná spolupráca

Opatrenia strategického cieľa:

6.3.1 Podpora medzinárodnej, cezhraničnej a medziregionálnej spolupráce

Strategický cieľ 6.4: Udržateľný mestský rozvoj funkčného územia Nitra

Strategický cieľ 6.5: Udržateľný mestský rozvoj funkčného územia Nové Zámky - Komárno

Strategický cieľ 6.6: Udržateľný rozvoj SPR na území NSK

II.4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

PHRSR NSK je v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii regionálneho rozvoja (Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030) a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie regiónu (v tomto prípade Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja). Rovnako sa pri vypracovaní PHRSR NSK vychádzalo z metodiky MIRRI SR „Jednotný metodický rámec pre prípravu integrovaných územných stratégií a integrovaných územných investícií v Slovenskej republike v programovom období 2021 – 2027“, verzia 2.0, zo dňa 1.8.2022 a navrhované ciele, najmä v časti Integrovanej územnej stratégie NSK, sú konzistentné k cieľom politiky súdržnosti a prioritám formulovaným v Partnerskej dohode SR na roky 2021-2027 a v návrhu Programu Slovensko 2021 -2027.

Obsah PHRSR NSK napĺňa súčasne požiadavku na spracovanie integrovanej územnej stratégie v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu, Európskej rady a odporúčanií Európskeho výboru regiónov. Integrovaná územná stratégia je základom pre zabezpečenie integrovaného územného rozvoja podporovaného územnými nástrojmi EÚ, vrátane integrovaných územných investícií.

Základom stratégie rozvoja NSK je integrácia účinných cielených intervencií (programov, projektov, opatrení a nástrojov) investičného a neinvestičného charakteru adresujúcich spoločné a špecifické potenciály a problémy jednotlivých strategicko-plánovacích regiónov,

miest a obcí v Nitrianskom kraji. Stratégia má charakter strednodobej/dlhodobej rozvojovej stratégie, avšak obsahuje aj úroveň krátkodobú, tzn. implementačnú tak, aby jej naplnenie bolo realistické, viazané na rozpočtové programovanie verejného sektora a reálnu dostupnosť zdrojov.

Táto integrácia sa realizuje v PHRSR NSK prostredníctvom integrovanej, ale vnútorne štruktúrovanej rozvojovej stratégie opierajúcej sa o špecifické rozvojové stratégie strategicko-plánovacích regiónov a prostredníctvom integrovaných investičných balíčkov (vrátane integrovaných územných investícií) ako dôležitého implementačného nástroja stratégie. Kľúčom stratégie je integrácia opatrení naprieč jednotlivými sektormi tak, aby svojim prepojením podporili čo najefektívnejšie zhodnotenie rozvojových potenciálov a riešenie problémov NSK ako celku, jeho strategicko-plánovacích regiónov, miest a obcí.

NSK sleduje spracovaním PHRSR NSK aj efektívnu a účinnú reakciu na zmeny vonkajších podmienok, priority Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj OSN, výzvy a priority definované EÚ pre nové programovacie obdobie 2021 - 2027 a hlavné implementačné dokumenty Agendy 2030 v SR vrátane Národnej stratégie regionálneho rozvoja.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja NSK do roku 2030 sa člení nasledovne:

A. ÚVOD

A.1 Tvorba a východiská stratégie

A.1.1 Postup a harmonogram spracovania PHRSR

A.1.2 Subjekty zapojené do procesu prípravy a spracovania PHRSR

A.1.3 Rámcová štruktúra PHRSR

A.2 Partnerstvo a spolupráca

B. ANALYTICKÁ ČASŤ

B.1 Identifikácia územia

B.1.1 Poloha a vymedzenie územia

B.1.2 Sídlná štruktúra územia

B.2 Socioekonomická analýza

B.2.1 Ľudské zdroje a demografia

B.2.2 Sociálna inklúzia a sociálna ekonomika

B.2.3 Ekonomika a hospodárstvo

B.2.4 Výskum, vývoj a inovácie

B.2.5 Poľnohospodárstvo

B.2.6 Cestovný ruch

B.2.7 Občianska vybavenosť

2.7.1 Kultúra, voľný čas a šport

2.7.2 Sociálne služby, zdravie a zdravotníctvo

2.7.3 Vzdelávanie a školstvo

2.7.4 Bytová výstavba

2.7.5 Ostatné služby

B.3 Územno-technická analýza

B.3.1 Doprava

B.3.2 Vodné hospodárstvo

B.3.3 Energetika, telekomunikačné siete a internet

B.3.5 Bezpečnosť

B.4 Prírodno-environmentálna analýza

B.4.1 Životné prostredie – biotické a abiotické pomery, ovzdušie, voda a pôda

B.4.2 Environmentálne limity, - ochrana prírody, územný systém ekol. stability

B.4.3 Environmentálne záťaž

B.4.4 Odpadové hospodárstvo

- B.4.5 Klimatické podmienky a dopady zmeny klímy
- B.5 Inštitucionálno-organizačná analýza
  - B.5.1 Organizačné štruktúry a ich kompetencie v NSK a v SPR
  - B.5.2 Spolupráca
- B.6 SWOT analýza
  - B.6.1 Socioekonomická oblasť
  - B.6.2 Územno-technická oblasť
  - B.6.3 Prírodno-environmentálna oblasť
  - B.6.4 Inštitucionálno-organizačná oblasť
- B.7 Identifikácia výziev, limitov a problémov
- C. STRATEGICKO-PROGRAMOVÁ ČASŤ
  - C.1 Proces tvorby
    - C.1.1 Výzvy počas tvorby strategicko-programovej časti
    - C.1.2 Intervenčná logika strategicko-programovej časti
  - C.2 Vízia rozvoja a globálny cieľ
  - C.3 Strategické priority a ciele rozvoja
  - C.4 Väzba na priority EÚ, národné priority a súlad s krajskými koncepciami
  - C.5 Územná prioritizácia – územná a tematická koncentrácia
  - C.6 Integrovaná územná stratégia a integrované územné investície
- D. REALIZAČNO-FINANČNÁ ČASŤ
  - D.1 Zásobník projektov
  - D.2 Inštitucionálne zabezpečenie implementácie PHRSR
    - D.2.1 PHRSR NSK a zainteresované strany v procese prípravy a implementácie projektu
      - D.2.1.1 Rada partnerstva NSK a jej kompetencie
  - D.3 Finančná špecifikácia intervencií
  - D.4 Monitoring a hodnotenie
  - D.5 Akčný plán

Prílohy

Príloha A – Tabuľková časť

Príloha B – Obrázková časť

Príloha C – Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu

Prílohy D – Zásobník navrhovaných integrovaných územných investícií na území NSK (2021 – 2027) a zoznam projektov zásobníka projektov NSK

II.5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Pri vypracovaní PHRSR NSK a ako i v kontexte s navrhovanými cieľmi a prioritami, boli rešpektované hlavné strategické rozvojové dokumenty a sektorálne dokumenty na národnej úrovni:

- *Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030*

Tento dokument je kľúčovým implementačným dokumentom Agendy udržateľného rozvoja 2030 zároveň plniacim funkciou Národnej stratégie regionálneho rozvoja v zmysle zákona. Definuje hierarchiu výziev, problémov, priorít a cieľov rámcujúcich rozvoj SR do roku 2030 s kľúčovým pohľadom na transformáciu ekonomiky na zelenú, vedomostne založenú ekonomiku, ako aj spoločnosti na občiansku demokratickú spoločnosť.

- *Národné priority implementácie Agendy 2030*

Implementácia Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj je možná výlučne prostredníctvom jej integrácie do všetkých verejných politík. V ich rámci je politika regionálneho a územného rozvoja kľúčová, a preto je Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030 spolu s Národným investičným plánom definovaná ako jeden z kľúčových nástrojov

implementácie Agendy 2030. Implementácia Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj predpokladá vytvorenie nového strategického rámca, ktorý zastreší všetky otázky súvisiace s implementáciou Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a tento rámec je kľúčový aj pre Národnú stratégiu regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030.

-Národný investičný plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030

Národný investičný plán (NIP) bude založený na dlhodobých rozvojových potrebách SR, a tým významne prispeje aj k dosahovaniu výsledkov v národných prioritách pri implementácii Agendy 2030. Výber bude zároveň reflektovať potreby zainteresovaných aktérov a verejnosti. Vďaka prepojeniu NIP s Agendou 2030 by malo byť zabezpečené, že rozhodnutia o finančných alokáciách budú smerovať k dosiahnutiu dlhodobých rozvojových zámerov a zároveň sa predíde problému prázdnych a nesplniteľných cieľov, ktoré sa často objavujú v rôznych strategických dokumentoch. Keďže NIP je spolu s Národnou stratégiou regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030 definovaný ako kľúčový nástroj implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj v SR, bude potrebné jeho tvorbu priamo previazať s tvorbou tejto stratégie.

-Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030

Cieľom dokumentu je určiť strategické smerovanie hospodárskej politiky Slovenska do roku 2030, a tým poskytnúť pre všetky hospodárske subjekty predstavu vlády SR o ďalšom vývoji. Strategický dokument vytvorí rámec pre dosahovanie prosperity celej spoločnosti, a to vytvorením podmienok pre zabezpečenie udržateľného hospodárskeho rastu, konkurencieschopnosti a zamestnanosti. Pozornosť bude venovaná zosúladieniu odvetvových a prierezových politík. Víziou hospodárskej politiky je dosiahnuť v roku 2030 konkurencieschopné hospodárstvo umožňujúce flexibilne reagovať na nové globálne trendy a technológie postavené na princípoch udržateľného rozvoja.

-Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030

Jedným z kľúčových problémov strategického dokumentu je dlhodobo nepriaznivý vývoj deľby prepravnej práce v prospech cestnej individuálnej dopravy. Dôsledkom trendu individualizácie dopravy sú značné časové straty, ktoré majú nepriaznivý vplyv na ekonomickú aktivitu obyvateľstva najmä vo väčších mestách.

Základnou víziou rozvoja dopravného sektora do roku 2030 je udržateľný integrovaný multimodálny systém, ktorý plní hospodárske, sociálne a environmentálne potreby spoločnosti a prispieva k hlbšiemu začleneniu a plnej integrácii Slovenskej republiky v rámci európskeho hospodárskeho priestoru.

-Stratégia nízko-uhlíkového rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050

Cieľom dokumentu je pomocou makroekonomického a energetického modelu analyzovať možné scenáre nízko-uhlíkového rozvoja Slovenska v stredno a dlhodobom horizonte, ktoré budú v súlade s cieľmi Klimaticko-energetického rámca EÚ ohľadom znižovania využívania neobnoviteľných zdrojov energie.

-Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030

Pripravená Envirostratégia 2030 definuje víziu do roku 2030, identifikuje základné systémové problémy, nastavuje ciele pre rok 2030, navrhuje rámcové opatrenia na zlepšenie súčasnej situácie a obsahuje aj základné výsledkové indikátory, ktoré umožnia overovať dosiahnuté výsledky. Základnou víziou Envirostratégie 2030 je dosiahnuť lepšiu kvalitu životného prostredia a udržateľné obehové hospodárstvo využívajúce čo najmenej neobnoviteľných prírodných zdrojov a nebezpečných toxických látok. Ochrana životného prostredia a udržateľná spotreba budú súčasťou všeobecného povedomia občanov aj tvorcov politík. Pomocou predchádzania a prispôsobenia sa klimatickej zmene budú jej následky na Slovensku čo možno najmiernejšie.

-Konceptcia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030

Konceptcia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 je rámcovým dokumentom, ktorého cieľom je navrhnuť všeobecne prospešné a aplikovateľné princípy a ucelený súbor

opatrení, ktoré systémovo posilnia úlohy miest v celkovom rozvoji Slovenskej republiky. Konceptia má podporiť cieľnú koordináciu a zapájanie rôznych subjektov tak, aby sa slovenské mestá lepšie prispôbovali novým významom v dlhodobom horizonte, a boli udržateľné, produktívne a odolné.

Konceptia nadväzuje na výsledný dokument Nová urbánna agenda z konferencie HABITAT III z októbra 2016, v rámci ktorého sú zvýraznené základné postuláty ako: zachovanie a rozvíjanie sociálnych a environmentálnych funkcií; participácia pri rozhodovaní; rodová rovnosť v dostupnosti vymoženosti a hodnôt; udržateľnosť ekonomického rozvoja, fungovanie miest nad rámec ich administratívnych hraníc; prevencia vzniku katastrof či zachovávanie ekosystémov a ich služieb.

Mestá na Slovensku budú spravované tak, aby prostredníctvom dostatočne pestrej ponuky pracovných príležitostí, adekvátneho bývania a služieb s dôrazom na kvalitu životného prostredia, zahrňujúcu aj kvalitné urbanistické a architektonické riešenia, poskytovali zdravé sídelné prostredie pre kvalitný život. S cieľom efektívneho zhodnocovania vlastných zdrojov budú mestá zároveň podporovať celkovú vysokú produktivitu, za súčasnej tvorby čo najvyššej pridanej hodnoty.

PHRSR NSK je v súlade so súčasnosťou platnými koncepciami a inými dokumentmi na úrovni kraja. Obsah jednotlivých dokumentov bol braný do úvahy pri formulácii opatrení v rámci intervenčnej logiky, pričom ide o nasledujúce dokumenty:

- Konceptia rozvoja kultúry Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2008-2015
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb v regióne Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2018 – 2023
- Konceptia stredného školstva v Nitrianskom samosprávnom kraji na roky 2021 – 2027
- Regionálna Inovačná Stratégia 2021-2027
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách v Nitrianskom samosprávnom kraji pre školský rok 2022/2023
- Regionálny Akčný Plán Nitrianskeho samosprávneho kraja na prevenciu a elimináciu násillia páchaného na ženách na roky 2021-2022
- Regionálny plán udržateľnej mobility NSK
- Smart konceptia regionálneho rozvoja NSK do roku 2027
- Stratégia rozvoja cyklotrás v NSK na roky 2021 – 2027
- Stratégia rozvoja vidieka Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016 – 2022
- Strategický a marketingový plán rozvoja cestovného ruchu v NSK na roky 2014 – 2020
- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

III.1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Vecný a časový harmonogram prípravy

Strategický dokument PHRSR NSK bol vypracovaný v participatívnom procese v zmysle metodiky pre spracovanie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja MIRRI SR. Proces jeho spracovania prebiehal od roku 2020 a bude zavŕšený uznesením zastupiteľstva NSK v roku 2023. Podľa § 3 ods. d) zákona je PHRSR NSK strategickým dokumentom. Postup posudzovania návrhov strategických dokumentov upravuje druhá časť zákona.

Príslušnému orgánu štátnej správy vo veci posudzovania strategického dokumentu, Okresnému úradu Nitra, Odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, obstarávateľ Nitriansky samosprávny kraj, predložil dňa 22. 02. 2021 podľa §5 zákona Oznámenie o strategickom dokumente „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030“, čím začalo konanie o posudzovaní strategického dokumentu podľa zákona.

Oznámenie o strategickom dokumente vypracovala doc. Ing. Jana Jarábková, PhD.

Oznámenie bolo vypracované v štruktúre podľa prílohy č. 2 zákona.

Oznámenie o strategickom dokumente spolu s informáciou pre verejnosť kam a dokedy je možné podávať stanoviská a možnosť konzultácií podľa § 63 zákona, boli zverejnené na webovom sídle MŽP SR (enviroportal.sk) dňa 23.02.2021.

Príslušný orgán na posudzovanie vplyvov predmetného strategického dokumentu na životné prostredie vydal podľa § 8 zákona Rozsah hodnotenia dňa 23.03.2021. Ten istý deň bol spolu s informáciou pre verejnosť publikovaný na enviroportáli.

Rozsah hodnotenia požadoval vyhodnotenie nulového variantu a navrhovaného variantu riešenia strategického dokumentu.

V Rozsahu hodnotenia sa stanovili všeobecné podmienky a špecifické požiadavky. V špecifickej požiadavke 2.2.1 boli brané do úvahy pripomienky zaslané k Oznámeniu o strategickom dokumente a síce:

- Zapracovať do Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030 významnejšie prvky z aktuálnych krajinnoekologických plánov obcí ako aj prvky z dokumentov MÚSES a RÚSES okresov Nitra, Zlaté Moravce, Levice, Topoľčany, Nové Zámky, Šaľa a Komárno.
- Rešpektovať výstupy a návrhy dokumentov ochrany prírody a krajiny (programy starostlivosti a programy záchrany o chránené územia a chránené stromy, projekty územného systému ekologickej stability). Zároveň rešpektovať ďalšie dokumenty týkajúce sa usmernenia a limitov rozvoja v území (výsledky posudzovania vplyvov v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, krajinárske štúdie a pod.)
- Z hľadiska vymedzenia funkčných priestorov a využitia územia rešpektovať záujmy ochrany prírody a krajiny najmä v oblasti rekreácie, dopravných koridorov a ochrany PPF a LPF.
- Ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí (bytová výstavba, cestovný ruch a rekreácia) riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obcí.
- Pri stavebných zámeroch (predovšetkým líniového charakteru) zamerať sa na miesta zvýšenej migrácie živočíchov a na týchto miestach navrhovať a budovať biokoridory (podchody a nadchody).
- Nenavrhovať rozvojové projekty do lesných porastov resp. v ich bezprostrednej blízkosti.
- Eliminovať využívanie ornej pôdy na budovanie priemyselných areálov a namiesto toho využívať plochy chátrajúcich a nevyužitých areálov a budov.
- V novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútrošidelnú a vnútroareálovú vegetáciu.
- V návrhoch vegetačných úprav prednostne využívať domáce druhy drevín a krovín, ktoré nemajú potenciál sa nekontrolovateľne šíriť.
- Pri rozširovaní zastavaného územia obcí a vymedzení rozvojových plôch zachovať ochranné pásmo významných vodných tokov v šírke minimálne 10 m po oboch stranách toku v zastavanom území.
- Zabrániť zbytočnej likvidácii akýchkoľvek mokradí, ktoré majú nenahraditeľnú funkciu v správnom fungovaní kolobehu vody a vodných ekosystémov.

- Nerozširovať strediská cestovného ruchu na úkor chránených území národnej alebo európskej sústavy chránených území. Pre plochy investičných zámerov športovo – rekreačných aktivít v cestovnom ruchu v chránených územiach v Nitrianskom kraji mimo zastavaného územia obcí určiť regulatívy limitujúce funkčné využitie plôch (športová a rekreačná vybavenosť, rekonštrukcia a skvalitnenie existujúcich zariadení, bez nárastu ubytovacích kapacít a pod.).
- Vylúčiť plánovanie výstavby fotovoltaiických a veterných elektrární v chránených územiach a v turisticky atraktívnych lokalitách s cieľom eliminovania negatívneho dopadu na živočíchy, rastliny a ich biotopy ako aj na charakteristický vzhľad krajiny.
- Pri návrhu využívania územia zachovať a zvyšovať plochy zelene a zároveň uprednostňovať akumuláciu dažďovej vody do zásobníkov a jej následné využívanie ako úžitkovej a závlahovej vody.
- Pri spracovaní strategického dokumentu rešpektovať v plnom rozsahu ochranné pásma letísk, osobitných letísk (podľa predpisov platných do 31.12.2020 letiská pre letecké práce v poľnohospodárstve), heliportov a leteckých pozemných zariadení na území Nitrianskeho kraja, ktoré sú súčasťou platnej územnoplánovacej dokumentácie regiónu.
- Pri programovaní rozvojových projektov rešpektovať ochranné pásmo I. stupňa prírodných minerálnych vôd v Santovke, ochranné pásmo I. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Slatine, ochranné pásmo II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Dudinciach a prírodných minerálnych zdrojov v Slatine, ochranné pásmo III. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Dudinciach a prírodných minerálnych zdrojov v Santovke a v Slatine, pričom vymedzené ochranné pásmo III. stupňa, určené podľa doterajších predpisov, sa podľa ochranné pásma I. a II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Santovke a v Slatine.
- Doplniť opatrenia a požiadavky na zabezpečenie záujmov obrany štátu – v záujmovom území sú umiestnené najmä vojenské objekty a zariadenia, prvky obrannej infraštruktúry (vrátane ich ochranných pásiem), ktoré v rámci svojej činnosti plnia úlohy na úseku obrany štátu; automobilové cesty, určené železničné siete a záujmové úseky komunikácií cestnej siete Slovenskej republiky významné z hľadiska presunu a prepravy vojenskej techniky a ozbrojených síl SR.
- Zohľadniť zachovanie ochranného pásma dráhy 60m od osi krajnej koľaje v zmysle zákona č. 513/209 Z.z. o dráhach v znení neskorších predpisov.
- V prípade návrhu/podpory výsadby ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, tiež rešpektovať zákon o dráhach č. 513/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je podľa § 4 v obvode dráhy zakázané vysádzať stromy a kry a podľa § 6 vlastníci a užívatelia nehnuteľností a správcovia vodných tokov a odkrytých podzemných vôd v ochrannom pásme dráhy sú povinní udržiavať pozemky a stromy a kry na nich, skládky, stavby, mostné piliere a iné konštrukcie a vzdušné vedenia v takom stave a užívať ich takým spôsobom, aby neohrozili prevádzku dráhy a jej súčastí, ani neobmedzili bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe. Vysádzať a pestovať stromy a kry s výškou presahujúcou tri metre možno v ochrannom pásme dráhy len vtedy, ak je zabezpečené, že pri páde nemôžu poškodiť súčasti dráhy.
- Zohľadniť zabezpečenie prejazdnosti (obslužnosti) jednotlivých železničných tratí alebo núdzovej prevádzky tratí s využitím obchádzkových tratí hlavne (pre účely MO SR): trať č. 141 Drážovce, Zlaté Moravce, Kozárovce (OT – 25), trať č. 133,140,145 Galania, Leopoldov, Lužianky, Šurany (OT – 24), trať č. 130,150, 171, 160 Bratislava, Palárikovo, Kozárovce, Zvolen, Plešivec, Košice (HT – 02).
- Rešpektovať strategické a rozvojové zámery na železničnej infraštruktúre a výsledky procesov posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona.
- Rešpektovať všetky veľkoplošné i maloplošné chránené územia, územia sústavy Natura 2000 (chránené vtáčie územia a územia európskeho významu), prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES, biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, vrátane ich

aktualizácií), územia chránené v zmysle medzinárodných dohovorov (napr. Ramsarské lokality), biotopy európskeho a národného významu, chránené stromy, jaskyne a genofondové plochy na území Nitrianskeho kraja a zabezpečiť aby nebola dotknutá ich funkcia pri plánovaní akýchkoľvek činností na regionálnej úrovni.

- Rešpektovať výstupy a návrhy dokumentov ochrany prírody a krajiny (programy starostlivosti a programy záchrany o chránené územia a chránené stromy, projekty územného systému ekologickej stability). Zároveň rešpektovať ďalšie dokumenty týkajúce sa usmernenia a limitov rozvoja v území (výsledky posudzovania vplyvov v zmysle zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, krajinárske štúdie a pod.).

- Vyhodnotiť vplyv na migráciu živočíchov a navrhnúť zodpovedajúce zmierňujúce opatrenia (napr. ekodukty, úprava mostných objektov) tak, aby bola zachovaná migračná priepustnosť územia.

- Do území so štvrtým a piatym stupňom územnej ochrany podľa zákona o ochrane prírody neumiestňovať žiadne nové funkčné plochy.

- Konkretizovať navrhované funkčné plochy.

- Rešpektovať záujmy ochrany prírody a krajiny najmä v oblasti rekreácie, dopravných koridorov a ochrany PPF a LPF.

- Vylúčiť zastavanie a vizuálne znehodnotenie historických krajinných štruktúr a kultúrnohistorických pamiatok, ktoré vytvárajú typický ráz krajiny (charakteristický vzhlád krajiny). Zachovávať tradičný vidiecky a lazničky charakter a architektúru osídlenia v rázovitých obciach.

- Ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí (bytová výstavba, cestovný ruch a rekreácia) riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obcí.

- Nenavrhovať stavby do lesných porastov resp. v ich bezprostrednej blízkosti. Priemyselné areály neumiestňovať na poľnohospodársku pôdu. Využívať už existujúce, opustené priemyselné areály, plochy chátrajúcich a nevyužitých areálov a budov.

- V novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútroareálnu a vnútroareálovú vegetáciu.

- Zachovať pobrežné pozemky voľné, nezastavané, pri významných vodných tokoch v šírke minimálne 10 m po oboch stranách toku od brehovej čiary. Tieto plochy spolu s prvkami ÚSES a osobitne chránenými časťami prírody a krajiny (vrátane ich ochranných pásiem) vyčleniť ako funkčné plochy na posilnenie ekologickej stability s vylúčením výstavby.

- Zachovávať prirodzený charakter vodných tokov ako biokoridorov rôznych kategórií, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu.

- Na vodných tokoch nevytvárať nové migračné bariéry a zariadenia, ktorých výstavba alebo prevádzka tieto ochudobňuje o vodu, poškodzuje alebo likviduje brehové porasty resp. mení ich prírodný charakter. Z tohto dôvodu prehodnotiť v regulatívoch uvedenú územnú ochranu pre vodné nádrže a hate z hľadiska cieľov a záujmov ochrany prírody a krajiny a v zmysle princípov ochrany vodných tokov.

- V záplavových oblastiach vodných tokov vylúčiť akúkoľvek výstavbu z dôvodu eliminácie následných požiadaviek na nevyhnutné protipovodňové úpravy.

- Návrh opatrení na ochranu územia pred povodňami riešiť prioritne biologickými opatreniami - revitalizáciou tokov. Všetky technické opatrenia realizovať len z dôvodu bezprostredného ohrozenia zastavaného územia. Technický zásah by nemal znamenať napriamanie toku, mal by byť spojený s biologickou revitalizáciou. Pri všetkých zásahoch rešpektovať prírodno-ochrannú hodnotu a funkciu vodných tokov a mokradí.

- Zabrániť zbytočnej likvidácii akýchkoľvek mokradí, ktoré majú nenahraditeľnú funkciu v správnom fungovaní kolobehu vody a vodných ekosystémov.

- Nerozširovať strediská cestovného ruchu na úkor chránených území národnej alebo európskej sústavy chránených území. Pre plochy investičných zámerov športovo – rekreačných aktivít v cestovnom ruchu v chránených územiach v Nitrianskom kraji mimo zastavaného územia obcí určiť regulatívy limitujúce funkčné využitie plôch (športová a rekreačná vybavenosť, rekonštrukcia a skvalitnenie existujúcich zariadení, bez nárastu ubytovacích kapacít a pod.).
- Vylúčiť výstavbu fotovoltaických a veterných elektrární v chránených územiach a v turisticky atraktívnych lokalitách s cieľom eliminovania negatívneho dopadu na živočíchy, rastliny a ich biotopy ako aj na charakteristický vzhľad krajiny.
- Nenavrhovať výstavbu malých vodných elektrární (MVE) v chránených územiach. Z pohľadu efektívnosti a dopadov na zložky životného prostredia je budovanie ďalších MVE v našich podmienkach z pohľadu ochrany prírody neúnosné.
- Porasty rýchlorastúcich drevín na produkciu biomasy na poľnohospodárskej pôde (orná pôda, TTP) situovať mimo záujmových lokalít ochrany prírody a krajiny. Nevyužívať ako zdroj biomasy dreveniny so širokou ekologickou funkciou, ako napríklad brehovú porasty vodných tokov a taktiež napr. solitérne stromy a remízky na pasienkoch. Nezakladať porasty/plantáže nepôvodných rýchlorastúcich drevín a ani ich klonov.
- Pri budovaní nových a rekonštrukcii existujúcich 22 kV elektrických vedení uprednostňovať uloženie nových vodičov pod povrch zeme; pri vzdušných vedeniach používať technické opatrenia zabráňujúce usmrčovaniu vtákov.
- Pri projektovaní plôch s veľkou tepelnou kapacitou odporúčame navrhovať aj zatienenie drevinovou vegetáciou alebo použitie stavebných materiálov, ktoré umožňujú znížiť teplotu v mestách.
- Pri výstavbách priemyselných parkov a rozsiahlejších komplexov obchodných centier a parkovacích plôch uprednostňovať akumuláciu dažďovej vody do zásobníkov a jej následné využívanie ako úžitkovej a závlahovej vody.
- Pri návrhu využívania územia zachovať a zvyšovať plochy zelene, ktoré sú jedným zo základných predpokladov adaptácie na nepriaznivé dôsledky klimatických zmien, regulácie miestnej mikroklimy (teploty, prašnosti), zadržiavania zrážkovej vody a majú pozitívny vplyv na zdravie obyvateľstva.
- Z dôvodu zabezpečenia ochrany hydrogeologickej štruktúry prírodných minerálnych zdrojov v Santovke a v Slatine je potrebné rešpektovať a dodržiavať ustanovenia zákona č. 538/2005 Z.z., ktoré sa vzťahujú na ochranné pásma.
- Pri stanovovaní priorít a cieľov rozvoja kraja v oblasti dopravy je potrebné rešpektovať priority rozvoja dopravnej infraštruktúry a zosúladiť územnoplánovaciu dokumentáciu s Programovým vyhlásením vlády SR za oblasť dopravy, Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011, Operačným programom Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020, Stratégiou rozvoja dopravy SR do roku 2020, Strategickým plánom rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 Fáza I a Fáza II.
- Rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej ochranné pásma, rešpektovať trasovanie pripravovaných stavieb dopravnej infraštruktúry, všetky dopravné parametre riešiť v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi.
- Rešpektovať výhľadové záujmy Železníc Slovenskej republiky a zachovať územnú rezervu vrátane zámeru vybudovania novej trate Nitra – Trnovec nad Váhom a modernizáciu trate Komárno – Dunajská Streda – Bratislava, existujúce objekty a zariadenia ŽSR, ako aj dostupnosť a prepojenie na infraštruktúru miest a obcí.
- Zohľadniť strategické zámery na území NSK, ktoré sú vymenované v stanovisku ŽSR, generálne riaditeľstvo, odbor expertízy č. 29383/2020/O230-2 zo dňa 23.06.2020.
- Vymenované projekty týkajúce sa koľajovej dopravy dokresliť tak, aby územnú rezervu pre územný rozvoj ŽSR v NSK bolo možné dokumentovať graficky

- Do návrhu územnoplánovacej dokumentácie uviesť upozornenie, týkajúce sa ochranného pásma dráhy, (presné znenie je uvedené v stanovisku ŽSR, generálne riaditeľstvo, odbor expertízy č. 29383/2020/O230-2 zo dňa 23.06.2020).
  - Novovybudované objekty občianskej a technickej vybavenosti situovať z ekologického hľadiska v takej vzdialenosti od železničnej trate, aby boli umiestnené za hranicou najvyššej prípustnej hodnoty hladiny hluku spôsobené železničnou dopravou, platnej pre príslušné objekty stavby a územia, v zmysle príslušnej legislatívy a hlukových štúdií dotknutých území.
  - Všetky jestvujúce úrovňové kríženia komunikácií so železničnou traťou navrhnuť ako mimoúrovňové.
  - Všetky novovybudované kríženia komunikácií s traťou riešiť ako mimoúrovňové.
  - V ÚP Nitrianskeho kraja uvádzať číslovanie železničných tratí podľa čísel grafikonových listov v Tabuľkách traťových pomerov Železníc Slovenskej republiky.
  - Výsledky štúdií realizovateľnosti cestných stavieb rešpektovať pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie.
  - Rešpektovať stanovisko koncesionára – spoločnosť GRANVIA, a.s., ktorého požiadavky sú premietnuté do stanoviska Ministerstva dopravy a výstavby SR č. 19081/2020/IDP/48527 zo dňa 19.06.2020.
  - Na ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce dodržať cestné ochranné pásma v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.
  - Odporúčame spracovať generel dopravy ako podklad pre dopravnú časť Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja. Zohľadniť aj Plán udržateľnej mobility Nitrianskeho samosprávneho kraja.
  - Zohľadniť a zapracovať obmedzenia vyplývajúce z ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení.
  - Ochranné pásma letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení zapracovať do predmetnej územnoplánovacej dokumentácie do textovej aj výkresovej časti ako regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia.
  - Ochranné pásma so zákazom stavieb proti nebezpečným a klamlivým svetlám, s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN a ornitologické ochranné pásma od ochranných pásiem s výškovým obmedzením farebne rozlíšiť a uviesť do legendy
  - Ochranné pásma uviesť do výkresu takej mierky, aby boli prehľadné a zrozumiteľné.
  - Vytvárať a chrániť priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy aj v rozptýlenom osídlení v ktorom sa zdržuje väčší počet ľudí, alebo v území kde je v dohľadnom časovom horizonte plánovaná nová zástavba vytvárajúca predpoklad na zvýšený dopyt po službách verejnej hromadnej dopravy.
  - Postupovať v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR.
  - Situovanie cyklistických trás, najmä polohy trás pre cykloturistickú dopravu, v maximálnej možnej miere odčleniť od automobilovej cestnej dopravy a navrhnuť samostatné cyklistické komunikácie v zmysle platných STN a technických predpisov. Cyklistické trasy umiestňovať zásadne mimo telesa diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy.
  - Návrhom cyklistickej a pešej dopravy vytvárať vzájomne prepojenú sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov.
  - Zapracovať do územného plánu cyklotrasu Kolárovo – Komoča – Nové Zámky, prístav pri brehu rieky Váh (Kemping Komoča), letisko Komoča ako investičný zámer podnikateľského subjektu.
- Ďalšími špecifickými požiadavkami Rozsahu hodnotenia je vyhodnotenie plnenia/neplnenia stanovísk doručených k Oznámeniu o strategickom dokumente (2.2.2), uvedenie nových

skutočností ak sa pri vypracovávaní Správy o hodnotení objavia (2.2.3), vyhodnotenie vplyvov na záujmy ochrany prírody (2.2.4).

Vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie sa vyhodnotili v Správe o hodnotení, z pohľadu obstarávateľa postupom podľa § 9 zákona. Správa o hodnotení, spolu s návrhom strategického dokumentu a informáciou pre verejnosť bola zverejnená na enviroportáli dňa 11.01.2023.

Verejné prerokovanie návrhu strategického dokumentu sa uskutočnilo dňa 30.01.2023 o 13,00 hod. na SPU Nitra, Trieda Andreja Hlinku 2, Nitra, v priestoroch Kongresovej sály vo Výskumnom centre AgroBioTech. Pozvánku obdržali poštou alebo elektronickou poštou všetky subjekty podľa rozdeľovníka. Informácia o uskutočnení verejného prerokovania bola zverejnená v zákonnej lehote aj na enviroportáli, na webovej stránke obstarávateľa a v miestnej tlači.

Vecný a časový harmonogram schvaľovania

Po ukončení procesu SEA bude strategický dokument v zmysle Záverečného stanoviska vypracovaného podľa § 14 zákona upravený postupom podľa § 15 zákona a predložený na schválenie podľa § 7 ods. 7 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Termín nie je stanovený.

III.2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Zastupiteľstvo Nitrianskeho samosprávneho kraja

III.3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja

III.4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Správa o hodnotení strategického dokumentu bola vypracovaná v januári 2023.

Správu o hodnotení vypracoval tím riešiteľov z SPU v Nitre, Centrum smart rozvoja miest a regiónov a zo STU v Bratislave.

Správa o hodnotení strategického dokumentu spĺňa náležitosti podľa prílohy č. 4 zákona. Súčasťou podania je aj návrh samotného strategického dokumentu a jeho prílohy. Správa o hodnotení obsahuje aj Vyhodnotenie splnenia alebo nesplnenia (zdôvodnenie) všetkých stanovísk doručených k Oznameniu o strategickom dokumente a Vyhodnotenie Rozsahu hodnotenia strategického dokumentu.

III.5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Odborný posudok a jeho vypracovanie zabezpečil obstarávateľ podľa § 13 zákona. V súlade s § 13 ods. 4 zákona príslušný orgán určil listom č. OU-NR-OSZP2-2023/002227-201 z 09.02.2023 za spracovateľa odborného posudku Doc. PhDr. Dagmar Petříkovú, PhD. (ďalej len „spracovateľ Odborného posudku“), zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb podľa § 8 vyhlášky č. 113/2006 Z. z. pod číslom 50/95-OPV. Odborný posudok bol predložený príslušnému orgánu dňa 26.04.2023. Prílohou Odborného posudku je návrh Záverečného stanoviska.

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje 84 strán textu, ktorý je doplnený mapkami, grafmi, tabuľkami.

Správa o hodnotení bola spracovaná v hlavných bodoch štruktúry stanovenej prílohou č. 4 zákona a jej obsah a štruktúra sú totožné s exaktne definovanými požiadavkami v zákone. Rovnako možno konštatovať, že sa správa zaoberala požiadavkami určenými v rozsahu hodnotenia.

Po formálnej stránke je správa o hodnotení spracovaná na dobrej úrovni. Text je vhodne doplnený množstvom tabuliek, mapiek, diagramov a grafov.

Správa o hodnotení prináša v štandardnom rozsahu Základné informácie o strategickom dokumente, identifikačné údaje, zoznam dotknutých orgánov, obsah a hlavné ciele strategického dokumentu. Podčiarkuje, že PHRSR NSK napĺňa súčasne požiadavku na spracovanie integrovanej územnej stratégie v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu, Európskej rady a odporúčaní Európskeho výboru regiónov. Integrovaná územná stratégia je základom pre zabezpečenie integrovaného územného rozvoja podporovaného územnými nástrojmi EÚ, vrátane integrovaných územných investícií. Prehľadnou formou prináša informáciu o hierarchii cieľov a priorít strategického dokumentu.

Správa identifikuje vzťah strategického dokumentu k iným strategickým dokumentom na národnej a regionálnej úrovni, pričom osobitnú pozornosť venuje tým, ktoré sú z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva kľúčové.

V rozsiahlej kapitole III. prináša Správa o hodnotení prehľad informácií o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia, ich analýzu s dôrazom na oblasti a problematiky, ktoré sú relevantné z hľadiska posudzovania dopadov realizácie stratégie obsiahnutej v návrhu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja NSK do roku 2030. Jej rozsah vychádza zo stanovených environmentálnych cieľov a indikátorov, ktoré umožňujú posúdenie vplyvov implementácie stratégie a následný monitoring jej realizácie. Informácie boli získané predovšetkým z celoštátnych databáz a súborných materiálov MŽP SR a jeho odborných organizácií: Environmentálna regionalizácia SR - 2016 (MŽP, 2016) a Správa o stave životného prostredia SR v roku 2020 (MŽP SR, 2020) a doplňujúcich materiálov Inštitútu environmentálnej politiky MŽP SR a ďalších odborných organizácií MŽP SR (najmä SAŽP, SHMÚ, VÚVH, ŠGÚDŠ) a súvisiacich strategických dokumentov, plánov a programov. Okrem toho Správa o hodnotení vychádza aj z materiálov OECD, Európskej komisie a Európskej environmentálnej agentúry, ktoré sa týkajú Slovenskej republiky (viď. Kapitola III. Časť 6). Podkladom boli tiež strategické dokumenty samosprávneho kraja, ktoré boli prijaté pred vypracovaním posudzovaného strategického dokumentu, predovšetkým pre posúdenie pravdepodobného vývoja, ak by sa strategický dokument neimplementoval.

V kapitole III. sú uvedené základné informácie o stave predovšetkým tých zložiek a faktorov životného prostredia, ktorých stav by mohol byť najviac ovplyvnený realizáciou stratégie obsiahnutej v strategickom dokumente. Vybrané časti kapitoly o súčasnom stave životného prostredia sú prevzaté najmä zo Správy o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2020 (MŽP SR, 2020) a z Environmentálnej regionalizácie SR (MŽP, 2016). Stav životného prostredia Slovenskej republiky je v týchto dvoch dokumentoch podrobne popísaný a pravidelne aktualizovaný. Správy o stave životného prostredia MŽP SR každoročne zverejňuje na základe zákona č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, odovzdávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V dvojročných až štvorročných intervaloch je verejnosti sprístupňovaná aj Environmentálna regionalizácia SR (www.enviroportal.sk), ktorú spracováva SAŽP z podkladov odborných organizácií rezortu životného prostredia a ďalších rezortov, a to Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra, Slovenského hydrometeorologického ústavu, Výskumného ústavu vodného hospodárstva, Štátnej ochrany prírody SR, Národného lesníckeho centra, Pamiatkového úradu SR, Ministerstva životného prostredia SR – Odboru odpadového hospodárstva, Štatistického úradu SR a Výskumného ústavu pôdohospodárstva a ochrany pôdy. V mapových výstupoch

sú prehľadne spracované informácie o kvalite jednotlivých zložkách a o faktoroch životného prostredia SR.

V tejto kapitole Správa venuje osobitnú pozornosť charakteristike tých oblastí, ktoré by mohli byť pravdepodobne významne ovplyvnené realizáciou stratégie obsiahnutej v PHRSR NSK. Návrh PHRSR NSK predstavuje stratégiu pre celé územie Nitrianskeho samosprávneho kraja. Priestorová relevancia a vzťah k špecifikám životného prostredia bude zohľadnená v premietnutí PHRSR NSK do strategických rozvojových dokumentov na úrovni strategicko-plánovacích regiónov, miest a obcí. Preto Správa o hodnotení venuje pozornosť oblastiam nie v priestorovom, ale v problémovom význame a uvádzané sú vybrané informácie charakterizujúce stav životného prostredia s dôrazom na aspekty kvality životného prostredia a zdravia platné pre celé územie kraja.

Správa podčiarkuje skutočnosť, že v prípade nenaplnenia stratégie obsiahnutej v posudzovanom strategickom dokumente by mohlo reálne dôjsť:

- nižšej efektívnosti využívania verejných zdrojov v dôsledku ich nekoordinovanosti,
- k spomaleniu smerovania regionálnej ekonomiky k inovačne založenej a udržateľnej obehovej ekonomike,
- k naplneniu negatívnych prognóz demografického vývoja v NSK a v SR,
- ohrozeniu konkurencieschopnosti ekonomiky NSK v rámci Slovenska, zvýšeniu jej citlivosti voči vonkajším otrasom až degresu v ich dôsledku,
- nižšej efektívnosti riešenia základných problémov v oblasti environmentálnej, sociálnej a ekonomickej,
- nevyužitiu disponibilných finančných zdrojov pre sociálny, ekonomický a environmentálny rozvoj NSK,
- prehĺbenie investičného dlhu do environmentálnej, technickej a sociálnej infraštruktúry kraja.

V oblasti environmentálnej by nenaplnenie stratégie obsiahnutej v Návrhu PHRSR NSK spomalilo riešenie problémov:

- v oblasti ochrany ovzdušia, ozónovej vrstvy a minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie ako sú:

- kvalita ovzdušia v zónach, aglomeráciách a priemyselných regiónoch a zaťaženie prostredia exhalátmi, prachom a hlukom z dopravy a osobitne cestnej dopravy,
- nenaplnenie Bielej knihy o doprave EÚ, t.j. presun čo najväčšieho objemu dopravných tokov z cestnej na železničnú dopravu,
- vysoká energetická náročnosť ekonomiky NSK a SR a zastarané technológie produkujúce nadmerné množstvo znečisťujúcich látok a skleníkových plynov majúce za následok vysokú mieru produkcie CO₂ a ostatných skleníkových plynov,
- nedostatočná separácia, zber, recyklácia a regenerácia látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu zeme,
- nízky podiel využívania obnoviteľných zdrojov energie.

- v oblasti ochrany, racionálneho využívania vôd a protipovodňovej ochrane ako sú:

- kvalita povrchových vôd,
- regionálna vybavenosť environmentálnou infraštruktúrou (verejné vodovody aj verejné kanalizácie),
- ochrana pred povodňami,
- environmentálne prijateľné zhodnotenie energetického potenciálu vodných tokov,
- neudržateľný manažment pôd v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve.

- v oblasti odpadového hospodárstva a environmentálnych záťaží napr.:

- nízka miera recyklácie a nízky objem a kvalita separovaných zložiek komunálneho odpadu,
  - vysoká miera neriešených environmentálnych záťaží na území celého NSK,
  - nedostatočné riešenie uzatvárania a rekultivácie skládok odpadov,
  - vznik nových miest s nedovolené uloženým odpadom v dôsledku nedostatočne riešenej problematiky nakladania s komunálnymi odpadmi na úrovni obcí.
- v oblasti ochrany a regenerácie prírodného prostredia a krajiny
- nedostatočne efektívna ochrana druhov a biotopov,
  - nedostatočné kapacity na ochranu druhov a biotopov, území NATURA 2000 a ostatných osobitne chránených častí prírody a krajiny.

V kapitole IV. Uvádza správa o hodnotení pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a zdravie pričom sa vyrovnáva so skutočnosťou, že samotný dokument má strategický charakter s vysokou mierou neurčitosti a okrem nezáväzných indikatívnych projektov uvedených v zásobníku projektov neobsahuje jasne ani lokalizáciu ani iné detailnejšie údaje o konkrétnych aktivitách, ktoré by umožňovali relevantné posúdenie detailov ich vplyvu na životné prostredie, jeho jednotlivé zložky a na zdravie obyvateľstva. Preto Správa volí vhodnú formu tabuľkového prehľadu poukazujúceho na možné očakávané vplyvy, aby následne navrhla opatrenia na ich dosledovanie a posúdenie v príslušnej úrovni SEA a EIA.

Spracovateľka odborného posudku konštatuje, že metódy využívané v procese spracovania správy o hodnotení možno považovať za adekvátne a štandardne používané pri strategickom posudzovaní obdobných dokumentov.

III.6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

Stanoviská k Správe o hodnotení predložilo

- 45 obcí Nitrianskeho kraja,
- Ministerstvo dopravy SR, Ministerstvo obrany SR, Ministerstvo kultúry SR a Ministerstvo zdravotníctva SR
- úrady Nitrianskeho, Banskobystrického a Trnavského samosprávneho kraja,
- Úrad verejného zdravotníctva SR a Štátna ochrana prírody SR,
- 10 ostatných dotknutých orgánov.

Žiadne zo stanovísk nevyslovuje nesúhlas s návrhom strategického dokumentu.

Väčšina stanovísk je súhlasná resp. bez pripomienok a námietok, alebo iba oznamujú čas a spôsob zverejnenia dokumentov.

Námietky zo stanovísk sú zväčša požiadavkami o zaradenie pripomienkujúcich obcí do PHRSR NSK, námietkami ohľadom aktuálnosti vstupných údajov, s podnetmi pre úpravu vstupných dát, alebo sú riešené iné podrobnosti napr. v súvislosti s dopravnou infraštruktúrou.

Celkovo bolo doručených 64 stanovísk vyhodnotených nasledovne:

1/ Obec Nána (list z 12.01.2023)

K uvedenému dokumentu obec Nána nemá žiadne návrhy a pripomienky.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

2/ Obec Malé Kosihy (list z 12.01.2023)

Obec nemá námietky k správe o hodnotení strategického dokumentu. Informujú o zverejnení dokumentov na webovej stránke.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

3/ Obec Rúbaň (list č. S2023/0050-001 z 12.01.2023)

Obec nemá žiadne pripomienky k Správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

4/ Obec Veľká Dolina (list č. 16/2023 z 12.01.2023)

Uvádza, že dokument bol zverejnený na webovej adrese obce. Zároveň oznamuje, že k navrhovanému dokumentu nemá žiadne pripomienky.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

5/ Obec Hontianska Vrbica (list č. 08/23 z 12.01.2023)

Oznamuje, že nemá žiadne pripomienky k správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

6/ Obec Starý Tekov (list č. OUST/35/2023 z 12.01.2023)

Nemajú námietky voči strategickému dokumentu. Oznámenie bolo verejnosti prístupné na úradnej tabuli aj na webovom sídle obce.

Vyhodnotenie: Nie sú pripomienky.

7/ Obec Velušovce (list č. 6/001/2023 z 16.01.2023)

Nemajú námietky voči strategickému dokumentu

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

8/ Mesto Levice (list č. ÚP-748/2023-3138/2023-DKi z 12.01.2023)

Informujú o zverejnení dokumentov na stránke mesta.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

9/ Obec Chrabrany (list č. 23/2023 z 16.01.2023)

Obec nemá námietky k správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu. Zároveň oznamuje, že dokument bol zverejnený na webovej stránke a úradnej tabuli obce.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

10/ Okresný úrad Levice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Štátna správa ochrany ovzdušia (list č. OU-LV-OSZP-2023/002955 z 16.01.2023)

V liste sú uvedené hlavné ciele ochrany ovzdušia. Ako dotknutý orgán podľa zákona nemá námietky ani pripomienky.

Vyhodnotenie: Bez námietok a pripomienok.

11/ Dopravný úrad (list č. 06142/2023/ROP-2 z 17.01.2023)

Dopravný úrad vzniesol k oznámeniu o vypracovaní strategického dokumentu, listom č. 6049/2021/ROP-002-P/4952 zo dňa 01.03.2021, požiadavku, aby pri spracovaní návrhu strategického dokumentu boli v plnom rozsahu rešpektované ochranné pásma letísk, osobitných letísk (podľa predpisov platných do 31.12.2020 letiská pre letecké práce v poľnohospodárstve, lesom a vodnom hospodárstve), heliportov a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú na území Nitrianskeho kraja. V správe o hodnotení strategického dokumentu je v bode 2.2.20 požiadavka rešpektovania ochranných pásiem leteckej infraštruktúry vyhodnotená ako nerelevantná, a to z dôvodu, že posudzovaný strategický dokument nie je územnoplánovacou dokumentáciou a nelokalizuje žiadnu aktivitu v území. K uvedenému konštatovaniu Dopravný úrad uvádza, že v správe o posudzovaní strategického dokumentu sú požiadavky obdobného charakteru, tzn. požiadavky rešpektovania ochranných pásiem alebo chránených území, akceptované a premietnuté do návrhu opatrení pre ďalší postup.

K obmedzeniu využitia územia obcí dotknutých ochrannými pásmami leteckej infraštruktúry dochádza rovnako ako pri produktovodoch a ich ochranných pásmach, pričom skutočnosť o obmedzení využitia územia ochrannými pásmami leteckej infraštruktúry nie je v dokumente Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030 uvedená tak, ako je to na strane 101 pri produktovodoch.

V strategickom dokumente nie je žiadnym spôsobom spomenutá existencia ochranných pásiem, riešená požiadavka ich rešpektovania a ani skutočnosť, že nejakým spôsobom majú ochranné pásma leteckej infraštruktúry vplyv na realizáciu navrhovaných opatrení.

Obmedzenia vyplývajúce z ochranných pásiem leteckej infraštruktúry sa neviažu len na územnoplánovaciú dokumentáciu, ako je v odôvodnení neakceptovania požiadavky uvedené, ale na všetky opatrenia v území, tzn. mali by byť v strategickom dokumente zohľadnené a požiadavka ich rešpektovania vyhodnotená rovnakým spôsobom ako pri ochranných pásmach iného charakteru.

Dopravný úrad preto nesúhlasí s neakceptovaním požiadavky a spôsobom, akým sa spracovateľ správy o hodnotení strategického dokumentu vysporiadal s požiadavkou, ktorá bola súčasťou rozsahu hodnotenia strategického dokumentu.

Vyhodnotenie: Keďže strategický dokument nedefinuje žiadne zámery v detaile umožňujúcim posúdenie rešpektovania ochranných pásiem berieme pripomienku Dopravného úradu na vedomie. Správa o hodnotení sa adekvátne vyrovnala s požiadavkou odkazom na posúdenie jednotlivých zámerov v ďalšej, implementačnej fáze, v polohe EIA.

Jednotlivé konkrétne plány alebo projekty vyplývajúce z predloženého strategického dokumentu, bude potrebné dôsledne posudzovať v samostatných konaniach (napr. EIA, SEA, DÚR, DSP) a v prípade plánov a projektov, ktoré môžu mať významný vplyv na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 aj podľa § 28 zákona o ochrane prírody. Predpokladané vplyvy a ich miera sa však v tejto etape nedajú presnejšie určiť. Každá navrhovaná činnosť, ktorá podlieha zákonu, sa bude posudzovať v súlade s týmto zákonom.

Každý takýto plán alebo projekt, ktorý sa bude realizovať, bude mať vlastný povoľovací proces podľa osobitných predpisov, kde sa budú kontrolovať a uplatňovať jednotlivé požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov. Pri uvedenom posudzovaní budú rešpektované ochranné pásma letísk, osobitných letísk (podľa predpisov platných do 31.12.2020 letiská pre letecké práce v poľnohospodárstve, lesom a vodnom hospodárstve), heliportov a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú na území Nitrianskeho kraja.

12/ Obec Šarkan (list č. 29/2023 z 17.01.2023)

K strategickému dokumentu nemajú námietky.

Vyhodnotenie: Bez námietok.

13/ Obec Nová Ves nad Žitavou (list č. 15/2023 z 16.1.2023)

Obec nemá námietky a súhlasí so správou o hodnotení a návrhom strategického dokumentu. Zároveň oznamuje o zverejnení dokumentov na úradnej tabuli a na internete.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

14/ Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici (list č. 241-88/2023 z 19.01.2023)

Úrad konštatuje, že strategický dokument neuvádza štátom chránené záujmy podľa banských predpisov. OBÚ v Banskej Bystrici eviduje v okrese Topoľčany chránené ložiskové územia a dobývacie priestory Krnča, Krnča II, Preseľany nad Nitrou, Solčany, Súlovce a Závada. OBÚ v Banskej Bystrici nemá námietky k strategickému dokumentu, ak tento nijako nestiaži, prípadne neobmedzí bankú činnosť v uvedených chránených ložiskových územiach a dobývacích priestoroch.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie. Na základe procesu posúdenia strategického dokumentu podľa zákona je odporúčaná čiastočná aktualizácia dokumentu podľa dostupných informácií.

15/ Obec Báb (list č. OcÚ Báb 22-13/2023 z 18.01.2023)

Obec Báb v zastúpení starostkou obce nemá pripomienky k správe o hodnotení strategického dokumentu.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

16/ Obec Čajkov (list č. 16/2023 z 17.01.2023)

Obec Čajkov v zastúpení starostom obce nemá žiadne pripomienky k dokumentu.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

17/ Obec Kmeťovo (list č. 11/2023 z 19.01.2023)

Obec Kmeťovo ako dotknutá obec podľa § 12 ods. 1 zákona nemá žiadne pripomienky k správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok

18/ Okresný úrad Nové Zámky, odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-NZ-OSZP-2023/005820-002 z 19.01.2023)

Úrad nemá pripomienky k predloženej správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

19/ Obec Golianovo (list č. OcÚ15/2023-297 z 19.01.2023)

Obec Golianovo v zastúpení starostom obce nemá pripomienky k navrhovanému dokumentu.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

20/ Obec Nemčičany (list č. 8/2023 z 17.01.2023)

Informujú, že informácia o oznámení bola zverejnená a vyvesená na informačnej tabuli obce. Obec nemá pripomienky k uvedenému oznámeniu o strategickom dokumente a ani zo strany verejnosti neboli zaznamenané žiadne pripomienky.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

21/ Banskobystrický samosprávny kraj (list č. 08005/2023/ODDUPZP z 19.01.2023)

V stanovisku sú citované hlavné ciele strategického dokumentu. Uvádzajú, že sú v správe o hodnotení prehľadne vyhodnotenú predpokladané vplyvy. K predloženej správe o hodnotení nemajú pripomienky.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

22/ Obec Závada (list č. 13/2023-02 z 17.01.2023)

Obec Závada zastúpená starostom obce podľa § 12 ods. 1 zákona na základe zaslaného návrhu oznámila, že nemá žiadne pripomienky k správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

23/ Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, Odbor strategických činností (list č. CS 1822/2023, CZ 3809/2023 z 25.01.2023)

Uvádzajú, že Správa o hodnotení a návrh strategického dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja NSK do roku 2030“ nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015. A nemajú ďalšie pripomienky k uvedenej správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu

Vyhodnotenie: Požiadavka zo stanoviska je súčasťou návrhu strategického dokumentu vo všeobecnej polohe „súladu s územným plánom miest a obcí“. Požiadavku súladu s územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja je potrebné uviesť takisto vo všeobecnej polohe, keďže proces jeho tvorby sa vyvíja v čase, v zmysle kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

24/ Okresný úrad Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-ZM-OSZP-2023/000149-018VA z 24.01.2023)

Úrad ako dotknutý orgán podľa zákona, k správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu z hľadiska záujmov odboru starostlivosti o životné prostredie na úseku ochrany

prírody a krajiny, štátnej vodnej správy, ochrany ovzdušia a odpadového hospodárstva nemá pripomienky.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

25/ Obec Jasová (list č. OCÚJAS-S2023/00020/3 z 24.01.2023)

Obec Jasová, ako dotknutá obec nemá pripomienky k správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

26/ Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-NR-OSZP1-2023/010548 z 26.01.2023)

Uvádza, že z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny v správe o hodnotení boli vyhodnotené všetky požiadavky orgánu ochrany prírody uvedené v rozsahu hodnotenia a v záväznom stanovisku OU-NR-OSZP1-2021/013372 zo dňa 01.03.2021. K správe o hodnotení ani k návrhu strategického dokumentu nemá ďalšie pripomienky.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

27/ Ministerstvo obrany SR (list č. SEMaI-EL13/2-1-1859/2023 z 23.01.2023)

Zasielajú nasledovné pripomienky:

Požadujú zachovať všetky vojenské objekty na území regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja a rešpektovať ich ochranné pásma.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Posudzovanie vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie je v podstate predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity dotknutého územia z hľadiska rôznych záujmov územia a návrhy jednotlivých opatrení, projektov, aktivít definovaných v strategickom dokumente nie sú bližšie určené, čo sa týka ich umiestnenia, prevedenia, rozsahu a pod. Konkrétne rozvojové projekty musia túto požiadavku rešpektovať.

Z hľadiska vojenskej dopravy majú záujem na nepretržitej premávke na železnici, rýchlostných cestách a cestách 1. a 2. triedy.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa.

Zo záujmových dôvodov OS SR pri realizácii jednotlivých plánovaných stavebných celkov regiónu Nitrianskeho kraja požadujú zabezpečiť prejazdnosť komunikácií o minimálnej šírke jedného jazdného pruhu 3,5 m. Jednotlivé úseky sú vymenované v predloženom stanovisku.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa.

Zo záujmových dôvodov OS SR pri realizácii jednotlivých plánovaných stavebných celkov regiónu Nitrianskeho kraja požadujú zabezpečiť prejazdnosť železničných tratí č. 130, 135, 140, 141, 143, 150, 153 ako núdzovú prevádzku daných úsekov s využitím obchádzkových železničných tratí.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa.

Konkrétne požiadavky na jednotlivé projekty, zadania alebo zmeny je potrebné predložiť osobitne.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Konkrétne rozvojové projekty môžu dosiahnuť prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pred spracovaním projektovej dokumentácie pre územné konanie a stavebné povolenie konkrétnej činnosti je potrebné postupovať podľa zákona.

28/ Okresný úrad Šaľa, odbor starostlivosti o životné prostredie, odpadové hospodárstvo (list č. OU-SA-OSZP-2023/001357-2 z 27.01.2023)

Z hľadiska odpadového hospodárstva s predloženou správou o hodnotení strategického dokumentu a s návrhom strategického dokumentu súhlasia bez pripomienok.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

29/ Železnice SR (list č. 31410/2023/O210-10 z 25.01.2023)

Po analýze dokumentu žiadajú vziať do úvahy:

1. Právoplatné rozhodnutie (číslo: OU-LV-OSZP-2022/007427-014) vydané dňa 21. 06. 2022 Okresným úradom Levice k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti "ŽST Levice, OV + SZZ". Bližšie informácie sú verejne dostupné na adrese: <https://www.enviroportal.sk/sk/cia/detail/zst-levice-ov-szz>.
2. Existujúce strategické a rozvojové zámery na železničnej infraštruktúre:
  - a. „Štúdia realizovateľnosti IV. paneurópskeho železničného koridoru štátna hranica ČR/SR – Kúty – Bratislava – Nové Zámky – Štúrovo/Komárno – štátna hranica SR/MR“ (Výskumný úrad dopravný, a.s.; 2015).
  - b. Spracovaná štúdia realizovateľnosti „ŽSR, Elektrifikácia a optimalizácia trate Leopoldov – Nitra – Šurany“ (Reming Consult, a.s.; január 2014), ktorá je verejne dostupná na www.zsr.sk.
  - c. „Štúdia realizovateľnosti Optimalizácia trate Prievidza – Jelšovce“ (ŽSR v spolupráci s MD SR, 2020), ktorá je verejne dostupná na www.zsr.sk. Projekt je momentálne v štádiu prípravy Zámeru navrhovanej činnosti vplyvov na životné prostredie (proces posudzovania vplyvov na životné prostredie), ktorý bude verejne dostupný v marci 2023.
  - d. „Štúdia uskutočniteľnosti Zvýšenie priepustnosti trate Bratislava – Dunajská Streda – Komárno“, ktorá je verejne dostupná na www.zsr.sk.
  - e. Aktualizácia štúdie realizovateľnosti „Elektrifikácia a optimalizácia trate Leopoldov – Nitra – Šurany pre variant C1 – výstavba novej trate v úseku Nitra – Trnovec nad Váhom“, ktorá je verejne dostupná na www.zsr.sk.
  - f. Rozhodnutie zo zisťovacieho konania (číslo: OU-NZ-OSZP-2021/006778-021), ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 04. 2021 Okresným úradom v Nových Zámkoch k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti „ŽSR, ŽST Dvory nad Žitavou rekonštrukcia výhybiok č. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20“. Bližšie informácie sú verejne dostupné na stránke: <https://www.enviroportal.sk/sk/cia/detail/-zsr-zst-dvory-nad-zitavou-rekonstrukcia-vyhybiok-c-14-15-16-17-18-19->.
  - g. Rozhodnutie zo zisťovacieho konania (číslo: OU-NZ-OSZP-2021/004206-021), ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 02. 2021 Okresným úradom v Nových Zámkoch k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti „ŽST Nové Zámky a ŽST Palárikovo – rekonštrukcia koľaje č. 1 a č. 2“. Bližšie informácie sú verejne dostupné na stránke: <https://www.enviroportal.sk/sk/cia/detail/-zstnove-zamky-zst-palarikovo-rekonstrukcia-ko-laje-c-1-c-2->.
  - h. Rozhodnutie zo zisťovacieho konania (číslo: OU-NZ-OSZP-2021/004321-019), ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10. 02. 2021 Okresným úradom v Nových Zámkoch k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti „ŽST Trnovec nad Váhom – ŽST Tvrdošovce, rekonštrukcia koľaje č. 1 a koľaje č. 2“. Bližšie informácie sú verejne dostupné na stránke [enviroportálu](http://enviroportalu.sk).
  - i. „Predĺženie širokorozchodnej železničnej trate na území Slovenska s prepojením na územie Rakúska“ (Breitspur Planungsgesellschaft mbH, Opernring 9/6, A-1010 Viedeň, Rakúsko), na ktoré v súčasnosti prebieha proces posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA). Účelom navrhovanej činnosti je predĺženie širokorozchodnej železnice v trase od Košíc (Haniska pri Košiciach) cez južné Slovensko a Bratislavu po hranicu s Rakúskom. Bližšie informácie sú verejne dostupné na adrese: <https://www.enviroportal.sk/sk/cia/detail/predlzenie-sirokorozchodnejzeleznicnej-trate-na-uzemi-slovenska-s-pre>.
  - j. „Modernizácia trate Palárikovo – Zvolen“, počas ktorej by malo prísť k zvýšeniu traťovej rýchlosti na min. 120 km/h, modernizácii železničného zvršku a spodku, zvýšeniu bezpečnosti dopravy, zvýšeniu kvality a zvýšeniu bezpečnosti cestujúcich, k zníženiu hlučnosti. Aktuálnym projektovým zámerom je zabezpečenie štúdie realizovateľnosti s následným spustením procesu EIA a projektovou prípravou stavby.

Zároveň žiadajú o vypustenie Ing. Miroslava Garaja zo zoznamu členov pracovnej skupiny 4: Smart energetika, dopravná a technická infraštruktúra.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

30/ Ministerstvo dopravy SR (list č. 08112/2023/SSD/10735 z 30.01.2023)

MD SR má k oznámeniu o prerokovaní správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu PHRSR NSK nasledovné požiadavky a pripomienky:

- postupovať v súlade so zákonom č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- postupovať podľa ustanovení zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;

Vyhodnotenie: Jednotlivé konkrétne plány alebo projekty vyplývajúce z predloženého strategického dokumentu, bude potrebné dôsledne posudzovať v samostatných konaniach (napr. EIA, SEA, DÚR, DSP) a v prípade plánov a projektov, ktoré môžu mať významný vplyv na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 aj podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. Predpokladané vplyvy a ich miera sa však v tejto etape nedajú presnejšie určiť. Každá navrhovaná činnosť, ktorá podlieha zákonu, sa bude posudzovať v súlade s týmto zákonom. Každý projekt, ktorý sa bude realizovať, bude mať vlastný povoloovací proces podľa osobitných predpisov, kde sa budú kontrolovať a uplatňovať jednotlivé požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov.

- zapracovať do PHRSR NSK opatrenia na skvalitnenie verejnej osobnej dopravy, predovšetkým mestskej hromadnej dopravy v mestách v Nitrianskom samosprávnom kraji. Uvedená požiadavka vyplýva zo skutočnosti, že v súčasnosti je na území Nitrianskeho samosprávneho kraja prevádzkovaná mestská hromadná doprava v 11 mestách – Nitra, Komárno, Levice, Nové Zámky, Šahy, Šaľa, Štúrovo, Šurany, Topoľčany, Vráble a Zlaté Moravce. Podiel cestujúcich využívajúci mestskú hromadnú dopravu je nižší ako podiel cestujúcich využívajúci individuálnu automobilovú dopravu. V záujme naplnenia stratégie Európskej únie podporovať environmentálne prijateľné a trvalo udržateľné druhy dopravy považujeme za potrebné zapracovať do PHRSR NSK také opatrenia, ktoré by zvýšili podiel cestujúcich využívajúci mestskú hromadnú dopravu na úkor individuálnej automobilovej dopravy, a to prostredníctvom zvýšenia jej dostupnosti pre všetky skupiny obyvateľstva a zlepšenia kvalitatívnych parametrov, akými sú cestovná rýchlosť, cestovný čas a ponuka spojov, ako aj integráciou s inými druhmi verejnej osobnej dopravy;

Vyhodnotenie: Strategický dokument PHRSR NSK je vypracovaný v súlade so strategickým dokumentom R-PUM NSK. R-PUM NSK je strategickým dokumentom, ktorý je najmä zásobníkom opatrení, vedúcich k udržateľnej mobilite riešeného regiónu. Opatrenie 3.1.2. Rozvoj integrovanej osobnej dopravy a zvýšenie atraktívnosti (IOD) pre občanov – rieši uvedené opatrenie. Vhodnosť a potrebu implementácie uvedeného opatrenia preukáže príslušné mesto, obec alebo región vypracovaným strategickým plánom udržateľného rozvoja dopravy.

- postupovať podľa ustanovení zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 35/1984 Zb. Federálneho ministerstva dopravy, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon);

Vyhodnotenie: Každá aktivita, ktorá sa bude realizovať, bude mať vlastný povoloovací proces podľa osobitných predpisov, kde sa budú uplatňovať jednotlivé požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov.

- upozorňujeme, že príprava a následná výstavba projektov v gescii Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. (ďalej len „NDS“) a Slovenskej správy ciest (ďalej len „SSC“) je závislá od ich umiestnenia v materiáli „*Priority vo výstavbe cestnej infraštruktúry*“ a v naň nadväzujúcom „*Harmonograme prípravy a výstavby projektov cestnej infraštruktúry – aktualizácia – nové znenie*“, ktoré boli schválené vládou SR;
- upozorňujeme, že v prípade, že dôjde k realizácii projektu rýchlostnej cesty „R8 Nitra – križovatka R2,“ projekt „I/64 Nitra – Topoľčany“ nebude realizovaný a naopak;
- v časti „Zoznam projektov NSK“ požadujeme vypustiť projekt „*Prestavba cesty I/64 Topoľčany – Nitra – Komárno*“ nakoľko SSC nepripravuje túto investičnú akciu. SSC má v pláne zaradenú stavbu „I/64 Komárno – Nitra“, ktorá už je v predmetnom zozname uvedená;

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

- v časti „Zoznam projektov NSK“ požadujeme vypustiť projekt „*Výstavba napojenia na cestný nákladný most Štúrovo*“ nakoľko SSC nepripravuje túto investičnú akciu;
- Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.*

- v časti „Zoznam projektov NSK“ požadujeme vypustiť projekt „*Výstavba a realizácia obchvatu obce Mužla na ceste č. I/63*“, nakoľko SSC nepripravuje žiadnu investičnú akciu, ktorá by riešila preložku cesty I/63 mimo zastavané územie obce Mužla;

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

- upozorňujeme, že na výstavbu nových úsekov diaľnic R7 (Bratislava- Dunajská Streda – Nové Zámky – Veľký Krtíš – Lučenec), R8 (Nitra – Topoľčany – Hradište – križovatka s R2) a R3 (Šahy – Zvolen), ako aj na výstavbu Vážskej vodnej cesty, vrátane plôch, technických a servisných zariadení, uvedené v PHRSR NSK, nie sú momentálne alokované finančné prostriedky v Programe Slovensko. Program Slovensko sa pre cieľ 3 „Prepojenejšia Európa“ riadi prioritami vo výstavbe cestnej infraštruktúry a príslušným harmonogramom;

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

- dodržať ochranné pásma pred negatívnymi účinkami dopravy podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov;

Vyhodnotenie: Každý projekt, ktorý sa bude realizovať, bude mať vlastný povoloovací proces podľa osobitných predpisov, kde sa budú kontrolovať a uplatňovať jednotlivé požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov

- vo všetkých dokumentoch vrátane príloh odporúčame používať nový názov Ministerstva dopravy Slovenskej republiky platný od 01. 01. 2023 podľa § 3 písm. c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení zákona č. 172/2022 Z. z.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

31/ Obec Tehla (list č. 19-1/2023 z 31.01.2023)

Obec Tehla zastúpená starostom obce oznámila, že k strategickému dokumentu nemá žiadne pripomienky.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

32/ Úrad verejného zdravotníctva SR (list č. ÚVZSR/OHŽP/552/2537/2023 z 25.01.2023)

So správou o hodnotení strategického dokumentu súhlasí.

V liste je odôvodnenie záväzného stanoviska spolu s poukazom vplyvu na zdravie obyvateľstva podľa správy o hodnotení.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

33/ Obec Ludanice (list č. 48/2023 z 25.01.2023)

Obec Ludanice nemá námietky a pripomienky k strategickému dokumentu.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

34/ Obec Čata (list č. OÚČATA-S2023/00038-3 z 26.01.2023)

Obec nemá výhrady k správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu. Uvádza, že dokument bol zverejnený na informačnej tabuli obce a webovej stránke obce.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

35/ Obec Semerovo (list č. E16/2023 z 01.02.2023)

Oznámili, že obec Semerovo ako dotknutá obec nemá pripomienky k správe o hodnotení strategického dokumentu a k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu. Zároveň informovali o zverejnení a vyvesení na úradnej tabuli a webovom sídle.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

36/ Úrad Trnavského samosprávneho kraja (list č. 03223/2023/OÚPŽP-4 z 31.01.2023)

Úrad nemá k predloženej správe o hodnotení pripomienky, keďže úspešné implementovanie bude mať pozitívny vplyv na susedný región nielen v oblasti hospodárskej, ale aj v oblasti adaptovania na zmeny klímy a ochranu životného prostredia.:

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

37/ Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. (list č. 7144/HeHo-23/2023 z 30.01.2023)

K predmetnému strategickému dokumentu nemajú z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie pripomienky.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

38/ Okresný úrad Levice, odbor starostlivosti o životné prostredie, ochrana prírody (list č. OU-LV-OSZP-2023/003994-002 z 01.02.2023)

V liste sú citované hlavné ciele strategického dokumentu.

Upozorňuje, že uznesením vlády SR č. 454 z 13. júla 2022 bol doplnený národný zoznam území európskeho významu, v okrese Levice sa jedná o územie Jesenské lúky SKUEV4033 (k.ú. Jesenské) a Koneradské lúky SKUEV4034 (k.ú. Plášťovce).

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie. Na základe procesu posúdenia strategického dokumentu podľa zákona je odporúčaná čiastočná aktualizácia dokumentu podľa dostupných informácií.

39/ Ministerstvo kultúry SR (list č. MK-2990/2023-191/1519 z 30.01.2023)

Zasielajú nasledujúce pripomienky:

I.K materiálu: „Správa o hodnotení strategického dokumentu“ str. 26-27:

- Vzhľadom na obsah textu upozorňujú na nekorektné označenie podnadpisu „SVETOVÉ DEDIČSTVO UNESCO“, „Navrhujú preto, aby podnadpis znel všeobecnejšie: „Kultúrne dedičstvo“.

- V texte žiadajú doplniť výpočet pamiatkového fondu na území NSK o národné kultúrne pamiatky, ktoré sú súčasťou kultúrnej cesty Rady Európy – Transromanica, tzn. románske

sakrálné pamiatky: Kostol Nanebovzatia Panny Márie v Bíni a Kostol Nanebovzatia Panny Márie v Diakovciach.

Odôvodnenie: Precizovanie a doplnenie textu

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

Text v tabuľke na str. 63 (opatrenie 4.6.2), 1. riadok: texte „Obnova NKP, kultúrnych pamiatok, pamiatkových objektov, kultúrnych inštitúcií a zariadení, expozícií a zbierok, ostatnej kultúrnej infraštruktúry, vrátane sakrálnych objektov“ navrhujú nahradiť slová „kultúrnych pamiatok“ slovami „pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny“.

Odôvodnenie: Precizovanie a doplnenie textu. Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších pamiatok nerozlišuje zákonom chránené pamiatky na národné kultúrne pamiatky („NKP“) a kultúrne pamiatky. Súčasťou pamiatkového fondu sú okrem národných kultúrnych pamiatok aj pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny. Navrhujeme doplniť a upraviť v zmysle § 2 ods. 1 pamiatkového zákona.

Text v tabuľke na str. 63 (opatrenie 4.6.2), 2. riadok: Pripomienka per analogiam ako k 1. riadku.

Vyhodnotenie: Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

2.K materiálu: „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030“:

Do výpočtu pamiatok, ktoré predstavujú „Primárny potenciál – kultúrno-historické atraktivity - sakrálné pamiatky“ , žiadajú doplniť národné kultúrne pamiatky, ktoré sú súčasťou kultúrnej cesty Rady Európy – Transromanica: Kostol Nanebovzatia Panny Márie v Bíni a Kostol Nanebovzatia Panny Márie v Diakovciach.

Vyhodnotenie: Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska

40/ Obec Hájske (list č. S/2023/26-3 z 01.02.2023)

Uviedli, že obec Hájske ako dotknutá obec nemá pripomienky k správe o hodnotení strategického dokumentu a k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu. Zároveň oznámili informovanie verejnosti spôsobom v mieste obvyklým, stanovisko verejnosti nebolo doručené na obec Hájske.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

41/ Obec Zlatná na Ostrove (list č. 35/23/02 z 03.02.2023)

Obec v zastúpení starostky obce ako dotknutá obec po preštudovaní materiálu sa vyjadrila, že nemá zásadné pripomienky k správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu. Ďalej oznámila, že verejnosť bola informovaná formou verejnej vyhlášky vyvesenej na úradnej tabuli obce a zverejnením na webovej stránke obce

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

42/ Štátna ochrana prírody SR (list č. ŠOPSR/69-016/2023 z 30.01.2023)

Hodnotenie územia z hľadiska ochrany prírody

V dotknutom území platí prvý až piaty stupeň územnej ochrany, nachádzajú sa v ňom chránené územia viacerých kategórií v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Hodnotenie správy o hodnotení z hľadiska ochrany prírody

V predloženej správe o hodnotení (ďalej len „SOH“) PHRSR NSK nie sú vyhodnotené vplyvy strategického dokumentu, namiesto nich sú v príslušnej kapitole len zhrnuté jeho ciele a opatrenia. Vplyvy sú uvedené len v tabuľke na str. 46. V nej sú vplyvy rozdelené do 3 kategórií pozitívny/neutrálny/negatívny, pričom nie je jasné na základe čoho boli do týchto kategórií pridelené, nie je zrejmý ich časový rámec ani významnosť. Napr. pri opatreniach 3.1.4. a 4.6.1. sú vplyvy uvedené ako pozitívne aj negatívne. Vplyvy sú sumárne uvedené pre životné prostredie a zdravie, čo však nemôžeme považovať za vyhodnotenie na záujmy

ochrany prírody, nakoľko takéto poňatie je priveľmi všeobecné a vplyvy jedného opatrenia nemusia byť na jednotlivé naše záujmy rovnaké.

Väčšina navrhnutých opatrení na zmiernenie vplyvov sú len všeobecné a nevyhodnotiteľné, typu „rešpektovať výstupy“, „zhodnotiť efektívnosť“.

Vyhodnotenie: Vzhľadom na strategický charakter dokumentu a mieru neurčitosti jeho výpovedí je hodnotenie Správou o hodnotení adekvátne a detailnejšie hodnotenie vplyvov strategického dokumentu ako je požadované nemá zatiaľ z čoho vychádzať. Správa s hodnotením a s ním spojenou mierou neurčitosti sa vyrovnáva adekvátne v návrhu opatrení. Jednotlivé investičné zámery (aktivity, projekty, opatrenia), ak to bude vyplývať z aktuálneho znenia zákona, budú podliehať samostatným posudzovaniam vplyvov na životné prostredie (EIA). V závislosti od umiestnenia, vo vzťahu k európskej sústave chránených území, sa konkrétne projekty budú posudzovať individuálne procedúrami podľa zákona, prípadne prostredníctvom primeraného hodnotenia, s návrhom opatrení.

K rozsahu hodnotenia sa vyjadrovali stanoviskami č. ŠOPSR/294-004/2021 a ŠOPSR/294-009/2021. Z hľadiska ochrany prírody a krajiny neboli požiadavky rozsahu hodnotenia dostatočne splnené, predovšetkým neboli vyhodnotený vplyvy na chránené územia národnej i európskej sústavy, prvky ÚSES. Namiesto toho boli tieto špecifické požiadavky premietnuté do návrhu opatrení pre ďalší postup.

K správe o hodnotení Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030 nie je možné zaujať relevantné odborné stanovisko, nakoľko v nej nie sú vyhodnotený vplyvy na záujmy ochrany prírody a má len všeobecný charakter. Vyjadrujú sa k nej preto len všeobecne, že pri hodnotení jednotlivých projektov strategického dokumentu je nevyhnutné zabezpečiť dôsledné posúdenie ich vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov alebo podľa §28 zákona 543/2002

Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Vyhodnotenie: Posudzovanie vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie je v podstate predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity dotknutého územia z hľadiska rôznych záujmov územia a návrhy jednotlivých opatrení, projektov, aktivít definovaných v strategickom dokumente nie sú bližšie určené, čo sa týka ich umiestnenia, prevedenia, rozsahu a pod. Je možné posúdiť len rámcový potenciálny vplyv navrhovaných rozvojových aktivít na životné prostredie a obyvateľstvo dotknutého územia.

Považujú za potrebné, aby všetky opatrenia uvedené v SOH boli premietnuté do záverečného stanoviska. Tiež požadujú, aby projekty „Lanová dráha Zobor“ a „Vážska vodná cesta“, ku ktorým sa ŠOP SR už dlhodobo stavia zamietavo, nakoľko sú v rozpore so záujmami ochrany prírody, boli z PHRSR NSK odstránené.

Pri viacerých projektoch uvedených v zásobníku projektov PHRSR NSK nie je možné vylúčiť ich významný vplyv na záujmy ochrany prírody (napr. cyklotrasy, výstavba ciest a i.).

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

43/ Obec Výčapy - Opatovce (list č. S2023/00038-2)

Obec Výčapy – Opatovce zastúpená starostom obce uviedla, že nemá námietky k predloženej správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu.

Vyhodnotenie: Bez pripomienok.

44/ Obec Močenok (list č. OcUMOC-699/2023-2 z 12.01.2023)

Zaslala potvrdenie o zverejnení dokumentov.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie

45/ Mesto Nové Zámky (list č. Es495-279/2023/153/ZM z 03.02.2023)

Zaslali potvrdenie o zverejnení dokumentov.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie

a list č. 1811/3820/2023/194/NZ

Žiadajú v súlade s investičnými prioritami mesta v dlhodobom časovom horizonte do roku 2030 modifikovať zoznam plánovaných projektov nasledovne:

č. 2005 – pôvodne projekt Energetická efektívnosť budovy CK Nábřežie
nahradíť projektom Energetická efektívnosť budovy Športovej haly Millenium
Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

č. 2006 – pôvodne projekt Energetická efektívnosť budovy „Dom politických strán“
nahradíť projektom Energetická efektívnosť budovy MŠ Nábřežná
Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

doplniť projekty Energetická efektívnosť budovy Relax komplex – Krytá plaváreň
Výstavba multifunkčného ihriska na malý futbal na Čerešňovej ul.
Multifunkčné ihrisko na ZŠ Mostná
Rozvoj Termálneho kúpaliska Štrand
Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

Nemá žiadne ďalšie námietky.

46/ Obec Brhlovce (list č. 23/2023/Fá)

Informuje o zverejnení dokumentov pre verejnosť na webovom sídle aj na mieste obvyklom v obci. Obec neeviduje žiadne pripomienky k tomuto návrhu.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie

47/ Mesto Zlaté Moravce (list č. 2420/836/2023-OIVaHČ z 30.01.2023)

Upovedomuje o informovaní verejnosti spôsobom v mieste obvyklým, zároveň oznamuje, že mesto nemá pripomienky a do dňa 29.01.2023 neboli na mesto doručené od verejnosti žiadne požiadavky a pripomienky.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie

48/ Obec Kural'any (list č. OcUMOC-699/2023-2 z 12.01.2023)

Obec Kural'any zastúpená starostom obce uviedla, že nemá námietky k predloženej správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu.

Vyhodnotenie: Bez námietok.

49/ Obec Malé Ludince (list č. 4/2023/2 z 01.02.2023)

Uviedla, že ako dotknutá obec podľa § 12 ods. 1 zákona nemá námietky k správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu.

Vyhodnotenie: Bez námietok.

50/ Obec Rúbaň (list č. S2023/00050-004)

Zaslali potvrdenie o zverejnení dokumentov.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie

51/ Obec Horná Kráľová (list č. OcÚHK2023/14 z 11.01.2023)

Zaslala potvrdenie o zverejnení dokumentov.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie

52/ Obec Dolné Obdokovce (list č. 04/2023 z 07.02.2023)

Oznámili, že voči hodnoteniu strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu od obyvateľov obce neobdržali žiadne pripomienky a ani obec nemá pripomienky. Zároveň oznamujú zverejnenie na úradnej tabuli obce a na webovej stránke obce.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie

53/ Obec Maňa (list č. 2023/20 z 03.02.2023)

Zaslala potvrdenie o zverejnení dokumentov.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie

54/ Obec Ipeľské Úľany (list č. 4/2023/2 z 01.02.2023)

Informuje, že nemá námietky k návrhu strategického dokumentu. A oznamuje, že verejnosť bolo oboznámená prostredníctvom obecného rozhlasu, a bolo vyvesené aj na úradnej tabuli obce.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie

55/ Obec Babindol (list z 08.02.2023)

Zaslala potvrdenie o zverejnení dokumentov.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie

56/ Obec Farná (list č. 15/2023-1 z 03.02.2023)

Oznamuje, že k správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu ako dotknutá obec nemá pripomienky. V prílohe listu zaslala informácie o zverejnení dokumentu na webovej stránke obce.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie

57/ Obec Kozárovce (list č. OBECK-S2023/00101 z 09.02.2023)

Zasielajú súhlasné stanovisko. Zároveň uvádzajú dobu vyvesenia a zvesenia na úradnej tabuli obce.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie

58/ Obec Lužianky (list č. OcuLuz/32/2023-417/2023 z 10.02.2023)

Obec oznámila zverejnenie na úradnej tabuli a verejnosť nepodala žiadne námietky.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie

59/ Ministerstvo zdravotníctva SR (list č. S14128-2023-OVZSP-2 z 15.02.2023)

V dokumente Správa o hodnotení strategického dokumentu odporúčajú doplniť na str. 5 piaty odsek: „Vízia: Otvorený, kooperujúci a prosperujúci kraj aktívne využívajúci špecifický potenciál pre zabezpečenie kvality života a dobrého zdravia svojich obyvateľov a udržateľný rozvoj regionálnej ekonomiky“.

Vyhodnotenie: Pri spracovaní následnej dokumentácie a pri aktualizácii dokumentu sa bude na uvedené prihliadať.

Do cieľov a priorít Programu hospodárskeho rozvoja sociálneho rozvoja NSK do roku 2030 navrhujú doplniť podporu zdravia obyvateľov.

Vyhodnotenie: Podpora zdravia obyvateľov je riešená v strategickom dokumente v špecifickom ciele: 4.1 Rozvoj smart sociálnych a zdravotných služieb s dôrazom na komplexnosť riešení a výsledok.

Integrovaná územná stratégia Nitrianskeho kraja na roky 2021-2027, ktorá je súčasťou PHRSR NSK a rešpektuje intervenčnú logiku Programu Slovensko. V rámci IUS podporu zdravia obyvateľov rieši špecifický cieľ RSO4.5 Zabezpečenie rovného prístupu zdravotnej starostlivosti a zvýšenie odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti a podpory prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na rodinnú a komunitnú starostlivosť.

60/ Obec Marcelová (list č. 81/2023 z 20.04.2023)

Uviedla, že nemá k správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu žiadne námietky.

Vyhodnotenie: Bez námietok.

Stanoviská zaslané mailom obstarávateľovi:

61/ Obec Čata (mail z 30.01.2023)

Nakoľko obec Čata až koncom roka 2022 ukončovala vypracovanie strategického dokumentu PHRSR obce Čata a do stratégie obce sa dostali aj nové projektové zámery, a to prepojenie obcí Čata - Zalaba novou verejnou komunikáciou pre cestnú dopravu a premostenie rieky Hron medzi obcami, žiadajú o zapracovanie zámeru v najbližšom možnom termíne do strategického dokumentu NSK.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

62/ Obec Preseľany (mail z 27.01.2023)

Uvádzajú: v súvislosti s pripravovaným dokumentom „Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja NSK do roka 2030“ si Vás dovoľujem poprosiť o doplnenie tohto dokumentu v časti „Zásobník navrhovaných integrovaných územných investícií na území NSK“ o nasledovnú aktivitu:

názov: „Rozšírenie kapacity ČOV Hrušovany a vybudovanie kanalizácie v obciach Preseľany, Belince, Kamanová, Dvorany nad Nitrou a Ludanice“

žiadateľ: Združenie obcí „Zdravý Mikroregión“, obec Dvorany nad Nitrou, obec Ludanice/ ZsVS

oprávnená aktivita: Zvýšenie kapacity ČOV z dôvodu napojenia okolitých obcí. Rozšírenie kapacity ČOV pre obce Hrušovany, Preseľany, Belince, Kamanová, Dvorany nad Nitrou a Ludanice pre 6 500 obyvateľov. Obec Hrušovany je odkanalizovaná na 90% a Preseľany na 15%, ostatné obce nie sú odkanalizované. Realizáciou projektu sa zvýši kvalita života obyvateľov v dotknutých územiach.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

Zároveň si dovoľujem poprosiť, aby ste do „Obr. 54: Zoznam obcí bez vybudovanej kanalizácie v správe ZSVS a. s.“ v rámci samotného návrhu PHRSR NSK vložili aj obec Preseľany z dôvodu, že je odkanalizovaná len na 15%.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie. Pri spracovaní následnej dokumentácie a pri aktualizácii dokumentu sa bude na uvedené prihliadať.

V dokumente „Zoznam projektov zásobníka projektov NSK“ Vás prosím o nasledovné zmeny:

- 1.2570 Obec Preseľany „Rekonštrukcia amfiteátra“ – odstrániť
- 2.2714 Obec Preseľany „Dokončenie rekonštrukcie budov ZŠ s MŠ“ – Prosím doplniť slová „a areálu“ - „Dokončenie rekonštrukcie budov a areálu ZŠ s MŠ“
- 3.2740 Obec Preseľany „Rekonštrukcia domu smútku“ – upraviť na „Rekonštrukcia kinosály“.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

Ostatné už zapísané aktivity bez zmeny.

Prosím o doplnenie aktivity:

4. Rozšírenie kapacít MŠ
5. Revitalizácia verejného priestoru pri kostole
6. Revitalizácia lokality „Mancickov“ na lokálny turistický cieľ
7. Rekonštrukcia budov a areálu futbalového štadióna vrátane vybudovania detského ihriska a športovo-pohybových ihrísk pre mládež.
8. Presťahovanie zberného dvora
9. Zníženie energetickej náročnosti verejných budov inštaláciou fotovoltiky.

Vyhodnotenie: Akceptuje sa. Požiadavky zo stanoviska sú zapracované do kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

63/ Ministerstvo zdravotníctva SR (list č. S13200-2023-İKŽ-2 z 17.01.2023)

Týmto listom oznamujú, že k predloženému návrhu rozsahu hodnotenia si neuplatňujú pripomienky, v platnosti ostáva stanovisko Ministerstva zdravotníctva SR – inšpektorátu kúpeľov a zriedel č. S11581-2021-İKŽ-7 zo dňa 08.03.2021.

Vyhodnotenie: Uvedené stanovisko bolo zaslané k oznámeniu o vypracovaní strategického dokumentu a premietnuté do rozsahu hodnotenia. V tejto fáze posudzovania strategického dokumentu bez pripomienok.

64/ Obec Obid (mail z 08.02.2023)

Oznamuje, že správa o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu boli zverejnené na úradnej tabuli obce a webstránke obce. Neboli predložené žiadne pripomienky zo strany verejnosti v obci.

Vyhodnotenie: Berie sa na vedomie.

III.7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Záznam o verejnom prerokovaní správy o hodnotení strategického dokumentu, konaného dňa 30.01.2023 o 13:00 hod. na SPU Nitra, Trieda Andreja Hlinku 2, Nitra, v priestoroch Kongresovej sály vo Výskumnom centre AgroBioTech, je spolu s prezenčnou listinou prílohou listu obstarávateľa príslušnému orgánu 01877/2023/STRAT-12 z 02.02.2023.

Na verejnom prerokovaní sa zúčastnili zástupcovia spracovateľa Správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu, zástupcovia obcí Nitrianskeho kraja a zástupcovia Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja a 1 zástupca Okresného úradu Nitra. Spolu 26 ľudí.

Verejné prerokovanie malo takýto priebeh:

Na úvod Ing. arch. Viera Juricová-Melušová, vedúca oddelenia stratégie a programov regionálneho rozvoja ÚNSK privítala prítomných, predstavila spracovateľov strategického dokumentu SPU Nitra konkrétne doc. Ing. Janu Jarábkovú, PhD., doc. Ing. Máriu Fázikovú, CSc., Ing. Michala Hrivnáka, PhD. a Ing. Marcelu Chrenekovú, PhD. Ďalej privítala spracovateľov správy o hodnotení strategického dokumentu Doc. Ing. Vladimíra Ondrejičku, PhD., STU Bratislava a Ing. Patrika Husára, Centrum smart rozvoja miest a regiónov.

Stručne oboznámila prítomných s doterajším priebehom procesu tvorby a posudzovania strategického dokumentu. Ing. Marianna Hradňanská, zástupkyňa Okresného úradu Nitra, vedúca oddelenia štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja konštatovala, že obstarávateľ strategického dokumentu si splnil všetky zákonné podmienky, aby sa verejné prerokovanie uskutočnilo.

Za spracovateľa strategického dokumentu doc. Ing. Jana Jarábková, PhD., formou prezentácie oboznámila prítomných s obsahom posudzovaného strategického dokumentu.

Za spracovateľa správy o hodnotení strategického dokumentu doc. Ing. Vladimír Ondrejička, PhD. odprezentoval správu, kde upozornil hlavne na nevýznamnejšie pozitíva a negatíva strategického dokumentu. Prehodnotil jednotlivé časti PHRSR NSK do roku 2030 v rámci hodnotenia a poukázal na skutočnosť, že uvedený dokument má aj podmnožinu C.6 – Integrovanú územnú stratégiu NSK 2021 – 2027. Prehodnotil časť V navrhované opatrenia, na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie a zdravie.

Po prezentácii boli prítomní v rámci diskusie vyzvaní na pripomienky k prezentovaným dokumentom.

Za Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar Nitra, Mgr. Mária Konceková, mala otázku ohľadom informácie k predpokladu možnosti čerpania finančných prostriedkov z účelom realizácii projektových zámerov.

Ing. arch. Viera Juricová-Melušová upresnila že projektové zámery sú v prílohách PHRSR NSK do roku 2030 v „ Zásobníku projektov NSK“ a v „ Zásobníku navrhovaných integrovaných územných investícií“. Doposiaľ nie je k dispozícii príručka oprávnených aktivít z CKO MIRRI, podľa posledných informácií by mala byť k dispozícii v mesiaci 02/2023.

Pripomienky k projektovým zámerom, ktoré boli zasielané v rámci hodnotenia procesu SEA k PHRSR NSK do roku 2030 budú zapracované do príloh zásobníkov projektov a zásobníka integrovaných územných investícií.

Ing. arch. Viera Juricová – Melušová poďakovala prítomným za účasť a ukončila verejné prerokovanie.

Zhrnutie: K verejnému prerokovaniu neboli dodatočne zaslané žiadne ďalšie písomné stanoviská. Verejnosť nevyužila možnosť vyjadriť sa v rámci verejného prerokovania Správy o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Napriek tomu, že vzhľadom na charakter posudzovaného strategického dokumentu a jeho mieru neurčitosti je možné posúdiť pravdepodobné vplyvy na životné prostredie a zdravie iba rámcovo, svojim jasným smerovaním k naplneniu Agendy 2030 v environmentálnej, sociálnej a ekonomickej oblasti a k zvýšeniu kvality života umožňuje hodnotenie uzavrieť tvrdením, že jeho realizácia bude znamenať z environmentálneho, sociálneho a ekonomického hľadiska jednoznačný prínos pre rozvoj kraja vo všetkých uvedených dimenziách.

V procese strategického environmentálneho hodnotenia dokumentu PHRSR NSK je možné pozitívne hodnotiť jeho snahu o prepojenie jednotlivých cieľov a opatrení do synergicky pôsobiacich balíčkov a zabezpečiť v ich rámci vyváženosť sledovania jednotlivých cieľov. V ďalších krokoch jeho implementácie je však potrebné zamerať úsilie na skutočné dosiahnutie synergie a integráciu opatrení opatrenia naplňajúcich aktivít a toto sledovať aj pri výbere aktivít pre financovanie.

Ich hodnotenie vychádza z premisy, že jednotlivé aktivity budú realizované len za predpokladu ich súladu s cieľmi európskej a národnej environmentálnej politiky a v súlade s platnou legislatívou, čo spolu s opatreniami tu navrhovanými vytára predpoklad pre zabezpečenie pozitívnych vplyvov aktivít prevažujúcich na potenciálnymi negatívnymi vplyvmi, ktoré budú buď eliminované, zmiernené alebo kompenzované na základ hodnotenia ich potenciálnych vplyvov na životné prostredie.

Posudzovaný strategický dokument má rámcový charakter, a preto aj priame vplyvy a pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a zdravie je možné hodnotiť len všeobecne, so zdôraznením najviac dotknutých zložiek a javov v životnom prostredí, ktoré budú neskôr podrobnejšie rozpracované v rámci konkrétnych projektov podliehajúcich posudzovaniu navrhovaných činností podľa tretej časti zákona.

V Správe o hodnotení strategického dokumentu boli vyhodnotené predpokladané vplyvy PHRSR NSK na životné prostredie vrátane zdravia obyvateľstva a navrhnuté opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov, ktoré by mohli vyplývať z realizácie tohto strategického dokumentu.

Vplyvy boli v Správe o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu slovné vyhodnotené a opísané. Hodnotenie porovnávania variantov bolo výsledkom kvalifikovaného expertného odhadu. Výber kritérií použitých pri porovnaní realizačného a nultého variantu bol podmienený druhom, predpokladanou veľkosťou a významnosťou vplyvov a realizovateľnosťou možných opatrení na ich elimináciu, respektíve zmiernenie a ďalšími aspektmi, ako je celková antropogénna záťaž dotknutého územia, zaťaženie obyvateľstva, narušenie ekologických vzťahov ako aj ekonomickými súvislosťami.

Realizáciou uvedeného strategického dokumentu možno oprávnene predpokladať prevažujúci pozitívny účinok na kvalitu životného prostredia a skvalitnenie životných podmienok obyvateľov samosprávneho kraja.

Pozitívne vplyvy znamenajú posilňovanie ochrany prírody a biodiverzity, podporu aktivít zabezpečujúcich protipovodňovú ochranu, zlepšenie dopravnej situácie, dobudovanie infraštruktúry životného prostredia, regeneráciu sídiel a budovanie vedomostne orientovanej spoločnosti, vytvorenie lepších podmienok na výchovu a vzdelávanie, posilnenie infraštruktúry pre vedomostnú ekonomiku, zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily, zníženie rôznych rizík, posilnenie trendu vývoja a zavádzania nových, šetrnejších a efektívnejších technológií, vrátane opatrení na dosiahnutie úspor v energetických a materiálových zdrojoch. Orientáciou na opatrenia, aktivity a projekty neinvestičného charakteru zamerané na zvyšovanie kvality života a podporu inkluzívnej občianskej spoločnosti bude mať pozitívny dopad aj na duševné zdravie i ochranu a zachovanie kultúrneho a prírodného bohatstva územia.

Za najvýznamnejšie negatívne dopady schválenia a realizácie navrhovaného strategického dokumentu boli identifikované vplyvy v podobe lokálneho znečistenia životného prostredia (napr. znečistenie ovzdušia, vôd, pôd, horninového prostredia, produkcia odpadových vôd, zvýšenie hlukovej záťaže, terénne úpravy a pod.), taktiež v podobe dočasného alebo trvalého negatívneho ovplyvnenia fauny, flóry, biodiverzity (napr. pri zvýšení fragmentácie biotopov alebo vytvorením bariérových efektov), v prípade niektorých aktivít možno predpokladať určité negatívne vizuálne dopady (krajinný obraz, scenéria, zmeny vo využívaní krajiny), či už počas výstavby alebo prevádzky niektorých plánovaných projektov. Niektoré navrhované zámery a opatrenia PHRSR NSK budú vyžadovať dočasný alebo aj trvalý záber pôdy, a to i v rámci zastavaného územia, poľnohospodárskych pôd, lesných pôd, prípadne by mohlo v osobitných prípadoch dôjsť aj k záberu plochy prvkov územného systému ekologickej stability.

Realizácia niektorých opatrení môže mať krátkodobo až strednodobo negatívny vplyv na ekonomiku (napríklad uprednostňovanie environmentálne šetrnejších no finančne náročnejších technológií). Potenciálne negatívny vplyv na kvalitu života obyvateľov kraja môže nastať v prípade nepriaznivého ekonomického vývoja, poklesu disponibilných príjmov jeho obyvateľov i príjmov samosprávnych orgánov, ktoré môžu viesť k nedostatku zdrojov na zabezpečenie ich funkcií. Príliš ambiciózna realizácia v dokumente navrhovaných opatrení na úkor iných funkcií a potrieb môže viesť k nespokojnosti obyvateľstva a k strate politickej podpory.

Pri časovo alebo priestorovo nevhodnej implementácii opatrení uvažovaných v navrhovanom strategickom dokumente môže dôjsť k potenciálnym kumulatívnym vplyvom, prípadne k vyvolanými vplyvom, ktoré sa môžu v špecifických prípadoch pri tom prejavovať.

Posudzovanie vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie je v podstate predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity dotknutého územia z hľadiska rôznych záujmov územia a návrhy jednotlivých opatrení, projektov, aktivít definovaných v strategickom dokumente nie sú bližšie určené, čo sa týka ich umiestnenia, prevedenia, rozsahu a pod. Je možné posúdiť len rámcový potenciálny vplyv navrhovaných rozvojových aktivít na životné prostredie a obyvateľstvo dotknutého územia.

Jednotlivé investičné zámery (aktivity, projekty, opatrenia), ak to bude vyplývať z aktuálneho znenia zákona, budú podliehať samostatným posudzovaniam vplyvov na životné prostredie (EIA). Vzhľadom k predpokladanému následnému podrobnému posúdeniu vplyvov na životné prostredie, možno považovať vyhodnotenie vplyvov na úrovni strategického dokumentu v predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu za postačujúce.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, miera všeobecnosti a neurčitosti strategického dokumentu vo vzťahu k lokalizácii jednotlivých opatrení neumožňuje detailné hodnotenie jeho vplyvov na existujúce či navrhované vtáčie územia, územia európskeho významu, alebo európsku sústavu chránených území (NATURA 2000). Vo všeobecnosti je možné povedať, že realizácia stratégie obsiahnutej v strategickom dokumente nebude mať s najvyššou pravdepodobnosťou negatívne vplyvy na tieto územia, naopak, realizácia niektorých opatrení bude pozitívne vplyvať na biodiverzitu a adaptabilitu ekosystémov a tým aj na sledované územia. Dotknutosť jednotlivých chránených území však bude potrebné dôsledne dosledovať a hodnotiť na úrovni konkrétnych implementačných opatrení, projektov a činností. Zatiaľ je možné len upozorniť na možný rozpor indikatívnych projektov so záujmami štátnej ochrany prírody, avšak tieto projekty sú len indikatívne, nie sú súčasťou vlastného dokumentu ako predmetu schvaľovania, preto sa im bude potrebné venovať vo fáze ich schvaľovania a posúdiť v samostatnom procese EIA.

Na území Nitrianskeho kraja je v rámci európskej sústavy chránených území (Natura 2000) vyhlásených alebo navrhnutých 9 chránených vtáčích území (SKCHVU) a 98 území európskeho významu (SKUEV).

V týchto lokalitách, alebo aj ďalších podľa konkrétnej situácie, je prípadný konflikt riešiteľný aj tzv. primeraným hodnotením podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 v Slovenskej republike (ŠOP SR 2014 v znení aktualizácií), kde sa v spolupráci s dotknutými orgánmi a ŠOP SR navrhujú opatrenia na minimalizáciu dopadu stavieb na záujmy ochrany prírody a krajiny.

V závislosti od umiestnenia, vo vzťahu k európskej sústave chránených území, sa konkrétne projekty budú posudzovať individuálne procedúrami podľa zákona, prípadne prostredníctvom primeraného hodnotenia, s návrhom opatrení.

VI. ZÁVERY

VI.1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030“ na životné prostredie vykonaného podľa zákona, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územie a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na európskej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, úroveň spracovania Oznámenia o strategickom dokumente, určený Rozsah hodnotenia, úroveň spracovania Správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu, po zohľadnení predložených stanovísk, výsledku verejného prerokovania, záverov Odborného posudku a za súčasného stavu poznania

sa odporúča

schválenie strategického dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030“, za podmienky dodržania odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v kapitole VI.3. Ak jednotlivé projekty podporované strategickým dokumentom budú spĺňať kritériá pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zákona, bude potrebné vykonať posúdenie vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie podľa zákona pred ich povolením podľa osobitných predpisov.

VI.2. Odporúčaný variant

„Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030“ sa odporúča prijať vo variante, ktorý bol posudzovaný z hľadiska vplyvov na životné prostredie, s úpravami podľa kapitoly VI.3. tohto Záverečného stanoviska.

VI.3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Posudzovaný strategický dokument má rámcovú povahu, ktorý nemá záväzný charakter na úrovni stavebného zákona, ale odporúča, pričom jednotlivé investičné aktivity budú podrobované možnosti realizácie podľa relevantných všeobecne záväzných právnych predpisov alebo jednotlivých rozhodnutí povoľovacích orgánov.

Jednotlivé investičné aktivity budú v procese prípravy a povoľovania ďalej vyhodnocované napríklad

- procesom posudzovania vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie podľa tretej časti zákona,
- posúdením podľa čl. 4.7 Rámcovej smernice o vodách,
- na vyžiadanie štátnej vodnej správy hydrogeologickými posudkami,
- overovaním využiteľných množstiev vôd hydrogeologickým prieskumom podľa geologických predpisov,
- vo vzťahu k európskej sústave chránených území v krajnom prípade aj primeraným hodnotením vplyvov podľa § 28 zákona o ochrane prírody a krajiny.

Vo vzťahu k zhodnoteniu stavu životného prostredia a očakávanému vplyvu implementácie strategického dokumentu PHRSR NSK bude potrebné prijať nasledujúce opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu resp. kompenzáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie pri naplňaní priorít a cieľov definovaných v strategickom dokumente:

Je možné sa stotožniť so Správou o hodnotení navrhujúcou nasledujúce opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu resp. kompenzáciu potenciálne negatívnych vplyvov na životné prostredie pričom je potrebné sa zamerať na tie ciele a opatrenia, ktoré boli Správou hodnotené ako potenciálne spojené s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie a zdravie ľudí, či už priamo alebo nepriamo. Ide o nasledujúce opatrenia:

Na úrovni manažmentu implementácie strategického dokumentu ako celku:

- Pri výbere jednotlivých aktivít naplňajúcich strategické ciele a opatrenia dôsledne preferovať tie, ktoré prispievajú k udržateľnému rozvoju kraja tak v environmentálnom, sociálnom ako aj ekonomickom pilieri.
- Pri povoľovacom konaní jednotlivých aktivít dôsledne postupovať podľa platnej legislatívy pre hodnotenie vplyvov na životné prostredie, osobitnú pozornosť pritom venovať vyhodnoteniu vplyvov na chránené územia národnej i európskej sústavy, prvky ÚSES a aj na ostatné záujmy ochrany prírody, vrátane kumulatívnych vplyvov, zohľadniť výsledky posudzovania vplyvov iných činností a strategických dokumentov podľa zákona.

- Pri plánovaní akýchkoľvek činností rešpektovať všetky veľkoplošné i maloplošné chránené územia, územia sústavy Natura 2000 (chránené vtáčie územia a územia európskeho významu), prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES, biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, vrátane ich aktualizácií), územia chránené v zmysle medzinárodných dohovorov (ramsarské lokality), biotopy európskeho a národného významu, chránené stromy, jaskyne a genofondové plochy na území Nitrianskeho kraja a zabezpečiť aby nebola dotknutá ich funkcia. Projekty navrhovať prioritne mimo chránených území, ich ochranných pásiem a prvkov ÚSES a mimo LPF a v blízkosti lesa.
- Jednotlivé aktivity realizovať v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou, ktorá ako dokument posúdený z hľadiska vplyvov na životné prostredie garantuje elimináciu potenciálnych stretov v území a negatívnych synergii v lokalite realizácie príslušnej aktivity, limity vyplývajúce z charakteristík územia, environmentálne limity, limity vyplývajúce z potreby ochrany zdrojov vôd, nerastných surovín, ložísk, líniovej technickej a dopravnej infraštruktúry vrátane železníc v podrobnosti zodpovedajúcej druhu aktivity a miere potrebných informácií na ich posúdenie.
- Pri schvaľovaní podpory pre aktivity napĺňajúce jednotlivé opatrenia a ciele rešpektovať výstupy a návrhy dokumentov ochrany prírody a krajiny (programy starostlivosti a programy záchrany o chránené územia a chránené stromy, projekty územného systému ekologickej stability) ako aj identifikované trasy a miesta migrácie zvierat'. Pri rozširovaní zastavaného územia obcí a vymedzení rozvojových plôch zachovať ochranné pásmo významných vodných tokov v šírke minimálne 10 m po oboch stranách toku v zastavanom území. Zároveň rešpektovať ďalšie dokumenty týkajúce sa usmernenia a limitov rozvoja v území (výsledky posudzovania vplyvov v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, krajinárske štúdie a pod.)
- Všetky verejné obstarávania aktivít na realizáciu posudzovaného strategického dokumentu realizovať ako tzv. „zelené obstarávanie“ t.j. s definovaní jasných environmentálnych požiadaviek na dodávané tovary a služby.
- Pri všetkých rozvojových aktivitách realizovaných mimo zastavaných plôch dôsledne zvažovať alternatívu ich lokalizácie na zastavaných plochách, resp. alternatívu minimalizujúcu záber nezastavaných plôch resp. možné využitie adaptovaných, revitalizovaných, modernizovaných alebo inak upravených existujúcich objektov, osobitne objektov s historickou hodnotou nachádzajúcich sa v lokalite realizácie navrhovanej aktivity.
- Zabezpečiť aby sa monitorovanie environmentálnych dopadov realizácie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja na zdravie obyvateľstva stalo integrálnou súčasťou monitoringu programu.

Na úrovni jednotlivých opatrení:

- Pri realizácii aktivít na podporu vzniku inovácií (Opatrenie 1.1.3) dôsledne dbať na etickú a environmentálnu dimenziu podporovanej tvorby prototypov a ich testovanie.
- Pri podpore technologických a procesných inovácií pod Opatrením 1.2.1. Podpora zelenej transformácie a konkurencieschopnosti priemyslu prostredníctvom prechodu na priemysel 4.0 osobitnú pozornosť venovať prírode blízky riešenia a riešeniam podporujúcim odolnosť (resilience) technologických procesov a environmentálne prijateľným riešeniam v rámci životného cyklu produktov.
- V opatrení 1.2.2. upraviť formuláciu, priemyselné zóny nie sú brownfieldy a pri zvyšovaní počtu priemyselných zón je treba sa zamerať práve na revitalizáciu existujúcich brownfieldov, t.j. nevyužitých, zanedbaných hnedých území, namiesto vytvárania nových priemyselných zón na „zelenej lúke“ a tým obmedziť zábery nezastavaných plôch a najmä hodnotných poľnohospodárskych pôd.
- Pri realizácii komplexu aktivít napĺňajúcich opatrenie 3.1.1. Dobudovať a modernizovať cestnú sieť a infraštruktúru a opatrenie 3.1.3. Odstránenie kľúčových úzkych miest na

železničnej infraštruktúre dôsledne realizovať proces posudzovania vplyvov na životné prostredie s osobitnou pozornosťou na definovanie opatrení pre prevenciu, elimináciu, minimalizáciu, resp. kompenzáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie a zdravie prirodzene spojených s výstavbou, rekonštrukciou a modernizáciou cestných a železničných komunikácií.

- Pri realizácii aktivít naplňajúcich opatrenie 3.1.4. Budovanie a modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy dôsledne zhodnotiť komplexnú ekonomickú a environmentálnu efektívnosť aktivít.

- Pri aktivitách naplňajúcich opatrenie 3.2.5 Dobudovať bezpečnú a kvalitnú cyklo-dopravnú infraštruktúru dôsledne posudzovať efektívnosť záberu pôdy a nezastavaných plôch a osobitne plôch vnútroštruktúry zelene v intravilánoch obcí a miest a zvažovať alternatívy ukludnenia dopravy ponukou a preferenciou nemotorovej dopravy. Zabezpečiť preferenciu a bezkolíznosť pešieho pohybu v obciach a mestách voči cyklo-doprave.

- Pri aktivitách na zvýšenie energetickej účinnosti a podielu obnoviteľných zdrojov energie dôrazne posudzovať zábery pôdy a iné negatívne environmentálne vplyvy a uprednostniť OZE s minimálnymi zásahmi do nezastavaného územia, využívajúc bezemisné technológie inštalované do a na existujúce objekty.

- Pri podpore investičných aktivít na realizáciu opatrenia 6.2.2. Udržateľné lokálne potravinové systémy dôsledne posudzovať možnosti využívania existujúcich zastavaných území pre výstavbu kapacít na spracovanie, uskladnenie a distribúciu poľnohospodárskych surovín a potravín vrátane záťaže na existujúcich komunikáciách obsluhujúcich novobudované resp. rekonštruované zariadenia, osobitne komunikáciách v intravilánoch obcí.

- Konceptné dokumenty udržateľného rozvoja území mestského rozvoja resp. strategicko-plánovacích regiónov adresujúce strategické ciele 6.4, 6.5 a 6.6. posúdiť v rámci strategického environmentálneho hodnotenia osobitným procesom pokiaľ ich obsah ide za rámec tohto posudzovaného dokumentu.

- Zabezpečiť monitorovanie environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie v zmysle návrhu uvedeného v Správe o hodnotení PHRSR NSK do roku 2030 Monitorovanie realizovať ako permanentnú aktivitu a integrálnu súčasť monitorovania plnenia stratégie obsiahnutej v strategickom dokumente. Výsledky monitorovania zahrnúť do periodických správ o plnení strategického dokumentu a prijímať opatrenia v prípade negatívnych výstupov monitoringu.

Proces posúdenia vplyvov strategického dokumentu poukázal na potrebu úpravy návrhu PHRSR NSK na základe Správy o hodnotení strategického dokumentu, relevantných a akceptovaných pripomienok a požiadaviek zo stanovísk zúčastnených subjektov, verejného prerokovania a odborného posudku k strategickému dokumentu.

Pri implementácii strategického dokumentu je potrebné zamerať sa na tieto súvislosti

- Rešpektovať ochranné pásma letísk, osobitných letísk (podľa predpisov platných do 31.12.2020 letiská pre letecké práce v poľnohospodárstve, lesom a vodnom hospodárstve), heliportov a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú na území Nitrianskeho kraja v procese plánu resp. projektu navrhovanej činnosti.

- Rešpektovať pri aktualizácii strategického dokumentu štátom chránené záujmy podľa banských predpisov.

- Strategický dokument nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva

Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015.

- Zachovať všetky vojenské objekty na území regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja a rešpektovať ich ochranné pásma pri návrhu konkrétnych rozvojových projektov.
- Vo všetkých dokumentoch vrátane príloh používať nový názov Ministerstva dopravy Slovenskej republiky platný od 01. 01. 2023 podľa § 3 písm. c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení zákona č. 172/2022 Z. z.
- Pri aktualizovaní strategického dokumentu doplniť údaje v zmysle aktualizácie národného zoznamu území európskeho významu,
- Precizovanie a doplnenie textu v zmysle požiadaviek Ministerstva kultúry. Aktualizovať výpočet pamiatkového fondu na území NSK, nahradiť slová „kultúrnych pamiatok“ slovami „pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny“.
- Pri aktualizovaní strategického dokumentu doplniť a aktualizovať údaje o počte odkanalizovaní obcí Nitrianskeho kraja.
- Pri aktualizovaní strategického dokumentu doplniť Víziu: „Otvorený, kooperujúci a prosperujúci kraj aktívne využívajúci špecifický potenciál pre zabezpečenie kvality života a dobrého zdravia svojich obyvateľov a udržateľný rozvoj regionálnej ekonomiky“.

Zo stanovisk, verejného prerokovania a odborného posudku vyplývajú tieto odporúčania na úpravu strategického dokumentu

- Existujúce strategické a rozvojové zámery na železničnej infraštruktúre (v zmysle stanoviska k Správe o hodnotení) zapracovať do prílohy strategického dokumentu zásobníka projektov NSK.
- V časti „Zoznam projektov NSK“ vypustiť projekt „Prestavba cesty I/64 Topoľčany – Nitra – Komárno“
- V časti „Zoznam projektov NSK“ vypustiť projekt „Výstavba napojenia na cestný nákladný most Štúrovo“
- V časti „Zoznam projektov NSK“ požadujeme vypustiť projekt „Výstavba a realizácia obchvatu obce Mužla na ceste č. I/63“
- Vypustiť zo zoznamu projektov NSK výstavbu nových úsekov diaľnic R7 (Bratislava-Dunajská Streda – Nové Zámky – Veľký Krtíš – Lučenec), R8 (Nitra – Topoľčany – Hradište – križovatka s R2) a R3 (Šahy – Zvolen), ako aj výstavbu Vážskej vodnej cesty, vrátane plôch, technických a servisných zariadení.
- Vypustiť zo zoznamu projektov NSK projekty „Lanová dráha Zobor“ a „Vážska vodná cesta“, ktoré sú v rozpore so záujmami ochrany prírody.
- Doplniť do zoznamu projektov NSK prepojenie obcí Čata - Zalaba novou verejnou komunikáciou pre cestnú dopravu a premostenie rieky Hron medzi obcami.
- Doplniť do zoznamu projektov NSK „Rozšírenie kapacity ČOV Hrušovany a vybudovanie kanalizácie v obciach Preseľany, Belince, Kamanová, Dvorany nad Nitrou a Ludanice“
- Upraviť v zásobníku projektov NSK „Rekonštrukcia domu smútku“ v obci Preseľany – na „Rekonštrukcia kinosály“
- Upraviť v zásobníku projektov NSK „Dokončenie rekonštrukcie budov ZŠ s MŠ“ v obci Preseľany – na „Dokončenie rekonštrukcie budov a areálu ZŠ s MŠ“
- Vypustiť zo zoznamu projektov NSK v obci Preseľany „Rekonštrukcia amfiteátra“.
- Doplniť do zoznamu projektov NSK nasledovné projekty v obci Preseľany: Rozšírenie kapacít MŠ, Revitalizácia verejného priestoru pri kostole, Revitalizácia lokality „Mancickov“ na lokálny turistický cieľ, Rekonštrukcia budov a areálu futbalového štadióna vrátane vybudovania detského ihriska a športovo-pohybových ihrísk pre mládež, Presťahovanie zberného dvora, Zníženie energetickej náročnosti verejných budov inštaláciou fotovoltiky.

- Upraviť v zásobníku projektov NSK mesto Nové Zámky – pôvodne projekt Energetická efektívnosť budovy CK Nábrežie nahradiť projektom Energetická efektívnosť budovy Športovej haly Millenium.
- Upraviť v zásobníku projektov NSK mesto Nové Zámky - pôvodne projekt Energetická efektívnosť budovy „Dom politických strán“ nahradiť projektom Energetická efektívnosť budovy MŠ Nábrežná.
- Doplniť v zásobníku projektov NSK mesto Nové Zámky - projekty Energetická efektívnosť budovy Relax komplex – Krytá plaváreň, Výstavba multifunkčného ihriska na malý futbal na Čerešňovej ul., Multifunkčné ihrisko na ZŠ Mostná, Rozvoj Termálneho kúpaliska Štrand.

VI.4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 14 zákona, na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030“ na životné prostredie, pri ktorom sa zväzil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia prírody a krajiny a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na európskej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, úroveň spracovania Oznámenia o strategickom dokumente, určený Rozsah hodnotenia, úroveň spracovania Správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu, po zohľadnení predložených stanovísk, výsledku verejného prerokovania, záverov Odborného posudku a za súčasného stavu poznania.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní tohto Záverečného stanoviska sa postupovalo podľa príslušných ustanovení zákona.

Pri posudzovaní navrhovaného strategického dokumentu sa brala do úvahy vysoká miera neurčitosti výpovedí strategického dokumentu, ktorá umožňovala len rámcové posúdenie potenciálnych vplyvov na obyvateľstvo a jeho zdravie, socioekonomické a prírodné prostredie, chránené územia, vrátane území sústavy chránených území, ako aj technicko-ekonomické kritériá.

Z výsledku posudzovania však napriek tomu jednoznačne vyplynulo, že navrhovaná stratégia obsiahnutá v posudzovanom strategickom dokumente je prínosná a jej realizácia za dodržania opatrení definovaných v tomto záverečnom stanovisku nebude spojená s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, ktoré by boli v príkrom rozpore so spoločenským záujmom.

Za predpokladu akceptovania a realizácie navrhovaných opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu nepriaznivých vplyvov realizácie stratégie obsiahnutej v posudzovanom strategickom dokumente a dôsledným monitorovaním realizácie je možné minimalizovať očakávateľné negatívne vplyvy a zabezpečiť tak prevahu pozitívnych vplyvov navrhovaného strategického dokumentu v posudzovanom území. Posúdenie ukázalo, že naopak, nerealizovanie stratégie obsiahnutej v strategickom dokumente by malo za následok spomalenie riešenia aktuálnych environmentálnych výziev až negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

V priebehu posudzovania boli zvážené všetky predpokladané vplyvy a v tejto fáze posudzovania identifikovateľné riziká popísané v Správe o hodnotení strategického dokumentu na základe čoho bolo preukázané, že navrhovaný strategický dokument je možné schváliť v navrhovanom variante, ak budú splnené podmienky a opatrenia na minimalizáciu a elimináciu negatívnych vplyvov.

V doručených písomných stanoviskách dotknutých subjektov k Správe o hodnotení sa vyskytli námietky predovšetkým charakteru upozornení a odporúčaní pre implementačnú fázu samotného strategického dokumentu s cieľom minimalizácie negatívnych vplyvov

navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie dotknutého územia a zabezpečenia právne a procesne nekonfliktného postupu prípravy a schvaľovania projektovej dokumentácie jednotlivých zámerov v území a realizácie súvisiacich projektov (aktivít, činností). V žiadnom zo stanovísk sa neobjavuje nesúhlas s navrhovaným strategickým dokumentom v navrhovanom variante.

Relevantné a opodstatnené odporúčania a požiadavky sformulované v stanoviskách k Oznámeniu o strategickom dokumente boli prenesené do Rozsahu hodnotenia a následne zakomponované do posudzovanej Správy o hodnotení navrhovaného strategického dokumentu a tohto Záverečného stanoviska.

Zhrnutím zhromaždených poznatkov v doterajšom priebehu posudzovania je možné sformulovať nasledovné závery:

- na základe posúdenia, s vedomím danej miery neurčitosti výpovedí v strategickom dokumente je možné konštatovať, že posudzovaný strategický dokument neprináša za dodržania v tomto Záverečnom stanovisku uvedených opatrení, predpokladateľné negatívne vplyvy na životné prostredie, ktoré by narušili súčasný stupeň ekologickej stability, ekologickej významnosti územia NSK, nebude mať negatívne dopady na zdravie, kvalitu života, pohodu a bezpečnosť jeho obyvateľstva a návštevníkov, práve naopak, strategický dokument má za cieľ znižovať negatívne vplyvy na životné prostredie a obyvateľstvo, očakávané pozitívne priame, nepriame, synergické a kumulatívne vplyvy výrazne prevyšujú nad potenciálne negatívnymi vplyvmi,
- očakávané vplyvy na chránené územia, vrátane území sústavy NATURA2000, neboli vyhodnotené ako negatívne, avšak bude potrebné ich dosledovať v nasledujúcich fázach rozhodovania o konkrétnych implementačných krokoch,
- vzhľadom na nízku mieru konkretizácie indikatívnych projektov v zásobníku, nie je možné ich potenciálne vplyvy, ich rozsah a prejavy v tejto etape bližšie špecifikovať, každá navrhovaná činnosť (investičný projekt), ktorá svojim charakterom či rozsahom podlieha požiadavkám zákona bude v budúcnosti posudzovaná v súlade s uvedeným zákonom;
- vzhľadom na polohu regiónu je predpoklad, že pri realizácii niektorých opatrení, môže dôjsť potenciálne aj k cezhraničným vplyvom (Maďarsko). V rámci hodnotenia vplyvov na životné prostredie podľa zákona boli vyhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať,

K Správe o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu bolo celkovo doručených 64 stanovísk, z toho 45 stanovísk obcí, 4 stanoviská ústredných orgánov štátnej správy, 12 stanovísk iných dotknutých orgánov a 3 stanoviská úradov samosprávnych krajov. Vyhodnotenie obsahuje kapitola III.6. tohto Záverečného stanoviska. Žiadne zo stanovísk nevyslovuje nesúhlas s návrhom strategického dokumentu. Väčšina stanovísk je súhlasná resp. bez pripomienok a námietok, alebo obce iba oznamujú čas a spôsob zverejnenia dokumentov. Námietky zo stanovísk sú zväčša požiadavkami o zaradenie pripomienkujúcich obcí do programu rozvoja, námietkami ohľadom aktuálnosti vstupných údajov, s podnetmi pre úpravu vstupných dát, alebo sú riešené iné súvislosti so strategickým dokumentom. Požiadavky boli v maximálnej možnej miere zapracované do odporúčaní pre konečný návrh strategického dokumentu, podľa kap. VI.3. tohto Záverečného stanoviska. Celkovo boli akceptované ako relevantné, alebo čiastočne relevantné.

Strategický dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030“ je možné odporučiť na schválenie v navrhovanom variante riešenia strategického dokumentu, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie za predpokladu zapracovania odporúčaní na doplnenie a úpravu návrhu strategického dokumentu.

Z vykonaných hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia, v ktorom sa vychádza z nadradených politík, plánov, smerníc, stratégií,

právných predpisov relevantných z hľadiska predmetu posudzovania, v ktorom sa porovnal vývoj v nulovom variante, zväžil sa stav prostredia, trendy vývoja, význam očakávaných vplyvov z hľadiska ich pravdepodobnosti vyplýva, že neboli identifikované negatívne vplyvy, ktoré by mohli mať závažný vplyv na životné prostredie.

VI.5. Návrh monitoringu

Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie upravuje ustanovenie § 16 zákona. Monitorovanie vplyvov zabezpečuje obstarávateľ a rezortný orgán. Informácie o výsledkoch sledovania a vyhodnocovanie, prípadne o opatreniach podľa § 16 ods. 3 zákona, sa oznamujú príslušnému orgánu.

Vzhľadom na vysokú mieru neurčitosti pri posudzovaní predloženého strategického dokumentu sa návrh na monitorovanie vplyvov vrátane vplyvov na zdravie koncentruje na nasledujúce body:

- Monitorovanie procesov posudzovania vplyvov na životné prostredie jednotlivých aktivít realizujúcich PHRSR
- Monitorovanie celkového záberu nezastavaných plôch a osobitne lesného a poľnohospodárskeho pôdneho fondu realizovanými aktivitami realizácie PHRSR
- Monitorovanie potenciálnych rizík vyplývajúcich so synergie realizovaných aktivít vo fáze ich výberu a hodnotenia
- Monitorovanie efektov a efektivity „zeleného“ obstarávania.

Monitorovanie realizovať ako permanentnú aktivitu a integrálnu súčasť monitorovania plnenia stratégie obsiahnutej v strategickom dokumente. Výsledky monitorovania zahrnúť do periodických správ o plnení strategického dokumentu a prijímať opatrenia v prípade negatívnych výstupov monitoringu.

Monitorovanie bude realizované ako permanentná aktivita a integrálna súčasť monitorovania plnenia stratégie obsiahnutej v strategickom dokumente. Výsledky monitorovania budú zahrnuté do periodických správ o plnení strategického dokumentu zabezpečovaných každoročne k 31.12. príslušného kalendárneho roka a budú sa prijímať opatrenia v prípade negatívnych výstupov monitoringu. Pri vyhodnení plnenia cieľov sa využijú merateľné ukazovatele s cieľom vyhodnotiť efekt realizovaných aktivít, ktorý bude limitovaný alebo naopak podporený nezávislými okolnosťami. Pre proces monitoringu vplyvov na životné prostredie je možné využiť synergické efekty s procesom monitorovania fondov EÚ pričom obstarávateľ a rezortný orgán sú povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring. Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov spočíva v systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov, vyhodnocovaní jeho účinnosti a zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v Správe o hodnotení strategického dokumentu so skutočným stavom.

Ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa tohto zákona sú horšie, ako sa uvádza v Správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

VI.6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Do tohto Záverečného stanoviska boli začlenené komplexné environmentálne aspekty, vplyvy na všetky zložky životného prostredia dotknutého územia, na obyvateľstvo a jeho zdravie. Environmentálne ciele, vrátane zdravotných cieľov, sa zohľadnili v Správe o hodnotení pri komplexnej charakteristike územia Nitrianskeho kraja, pričom osobitná pozornosť bola venovaná tým charakteristikám, ktoré sú z hľadiska posudzovanej stratégie zvlášť relevantné a environmentálnym problémom, ktoré majú, resp. môžu mať dopad aj na zdravotný stav obyvateľstva.

Úvahy o environmentálnych aspektoch a požiadavky na riešenie environmentálnych a ekologických problémov, či problémov súvisiacich s ochranou zdravia sa premietli nielen do opatrení navrhovaných Správou o hodnotení, ale sú premietnuté aj v samotnom posudzovanom strategickom dokumente do jednotlivých priorít a cieľov.

Vzhľadom na nejasnosť disponibility zdrojov a implementačných mechanizmov, strategický dokument neobsahuje konkrétne zámery, pri ktorých by bolo možné sa detailne venovať posúdeniu ďalších požiadaviek ochrany životného prostredia a zdravia.

Je možné konštatovať, že proces posúdenia environmentálnych aspektov strategického dokumentu prebehol v zmysle požiadaviek posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, pričom sa postupovalo v súlade so zákonom. Boli vyhodnotené jeho predpokladané vplyvy na životné prostredie kraja, vrátane zdravia obyvateľstva, navrhnuté opatrenia na prevenciu, adaptáciu, mitigáciu, kompenzáciu potenciálnych negatívnych vplyvov, ktoré by mohli vyplynúť z aktuálnych environmentálnych výziev resp. realizácie tohto strategického dokumentu. Tieto sa premietli do Správy o hodnotení strategického dokumentu, odborného posudku ako aj do záverečného stanoviska reflektujúc pripomienky zo všetkých stanovísk zúčastnených subjektov k Správe o hodnotení strategického dokumentu, ako aj všetky relevantné opatrenia na minimalizáciu a elimináciu predpokladaných negatívnych vplyvov uvedené v Správe o hodnotení strategického dokumentu.

Verejnosť sa do procesu posudzovania strategického dokumentu zapojila len v etape Verejného prerokovania strategického dokumentu. Mgr. Mária Konceková za Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar Nitra, mala otázku k predpokladu možnosti čerpania finančných prostriedkov za účelom realizácie projektových zámerov. Otázka jej bola zodpovedaná priamo na verejnom prerokovaní. Písomnú pripomienku v ďalšej etape posudzovania strategického dokumentu nepodala žiadna verejnosť.

Žiadny zúčastnený orgán štátnej a verejnej správy nevyjadril v rámci stanovísk a verejného prerokovania nesúhlas s navrhovaným strategickým dokumentom, stanoviská sú súhlasné resp. bez pripomienok a námietok. Relevantné požiadavky sú zapracované do odporúčaní na doplnenie a úpravu návrhu strategického dokumentu.

Počas procesu posúdenia strategického dokumentu nebola vznesená žiadna požiadavka na vykonanie konzultácií podľa § 63 zákona.

Návrh strategického dokumentu bol predložený na posúdenie v jednom variante, v rámci ktorého je posúdený aj nulový stav – aktuálna situácia na území Nitrianskeho kraja.

Dôvody výberu odporúčaného variantu sú

- pravdepodobnosť nevýznamných environmentálnych dopadov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie v zmysle Správy o hodnotení strategického dokumentu a Odborného posudku k strategickému dokumentu,

- bezkonfliktné prijatie návrhu strategického dokumentu štátnou a verejnou správou,
- negatívne vplyvy nulového variantu,
- súlad s národnými a európskymi legislatívnymi predpismi,
- súlad so súvisiacimi strategickými dokumentmi na národnej a európskej úrovni.

Detailnejšie sú dôvody výberu odporúčaného variantu uvedené v kap. VI.4. tohto Záverečného stanoviska.

Z procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu vyplynulo, že navrhovaný variant strategického dokumentu je environmentálne prijateľný a realizovateľný. Implementácia strategického dokumentu bude monitorovaná v zmysle kritérií uvedených v kap. VI.5 tohto Záverečného stanoviska.

VI.7. Informácia pre schvaľujúci orgán o dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Zainteresovaná verejnosť podľa §6a zákona je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením. Medzi zainteresovanú verejnosť patrí podľa §6 ods. 2 zákona fyzická osoba, právnická osoba a občianska iniciatíva.

Do procesu SEA sa nezapojila žiadna verejnosť. Verejnosť neprejavila záujem na príprave navrhovaného strategického dokumentu v rámci procesu posudzovania návrhu strategického dokumentu.

Príslušný orgán a obstarávateľ navrhovaného strategického dokumentu v priebehu posudzovania vplyvov posudzovaného strategického dokumentu vykonali všetky zákonom požadované kroky v zákonom stanovených lehotách, aby sa informácia o spracovanom Oznamení o strategickom dokumente (§6 zákona) a tiež Správa o hodnotení strategického dokumentu spolu s navrhovaným strategickým dokumentom, ako aj informácia o verejnom prerokovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu (§ 10 a 11 zákona) a o možnosti predložiť pripomienky dostala čo k najširšej verejnosti.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Návrh záverečného stanoviska spracovala Doc. PhDr. Dagmar Petříková, PhD., zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb podľa § 8 vyhlášky č. 113/2006 Z. z. pod číslom 50/95-OPV v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

VII.1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Okresný úrad Nitra
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja

v súčinnosti s Úradom verejného zdravotníctva SR.

VII.2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Okresný úrad Nitra
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Ing. Zuzana Pekárová – vedúca odboru

VII.3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Nitra, 04.05.2023

Poučenie: Posudzovanie vplyvov strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a preto sa voči nemu nemožno odvolať. Toto záverečné stanovisko možno preskúmať súdom podľa zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

